

Alex Koenigsmark

Agyó, kedvesem!

Zenekari bohózat

Fordította: Varga György

Dalszöveg: Eduard Bass
(Piros hetes)

1. jelenet	NYITÁNY
2. jelenet	REGGEL A NYARALÓ ELŐTT
3. jelenet	A SZAUNÁBAN
4. jelenet	A NYARALÓBAN
5. jelenet	A NYARALÓ ELŐTT
6. jelenet	VADKACSAVADÁSZATON
7. jelenet	ESTE A NYARALÓ ELŐTT

Szereplők

CULIK, a zenekar vezetője
CULIKOVÁ, a neje
ELÉN, a lánya
EDUARD, zongorista
NEBESKY, hegedűs
SECHTL, tubás
STEPÁNEK, dobos
BLUMOVÁ, hárfáslány
HÁZMESTER
SONKA, a lánya, pincérnő
HULES, a zenekar gazdasági igazgatója
LASKA, pincér
SVESTKOVÁ, fuvoláslány

ELSŐ FELVONÁS

1. jelenet

Nyitány

A zenekar fellépéshez készülődik. Egyik zenész a hangszerét hangolja, a másik sört iszik, a harmadik újságot olvas, a negyedik zakóját varrja, van, aki alszik... Belép Culik, koppant a karmesteri pálcájával, megadja a tempót. Belép Hules

Hules Tisztelt hölgyeim és uraim, mai hangversenyünkön egy szimfonikus gyász-költeményt mutatunk be, címe Addio o caro mio - Agyó, kedvesem - avagy marcia funebre con variationi. A polgári társadalom mélységes válságát leleplező történetben megszólaltatjuk az összes hangszert, a vonósokat, a fúvósokat, az ütösöket és a hárfákat. Látni fogjuk, hogy egy olyan világban, ahol a hazugság, a csalás, a korrupció, az erőszak, az álnokság, a hízélgés, a gyávaság, a prostitúció, a besugdosás, a kíméletlenség, az önzés, a harácsolás, az irigység, a kicsinyesség, a gyanakvás, az ütdödöttség, a sértődékenyséég, a kapzsiság, a fukarság, a szolgálalkúség, a csalás, az alakoskodás, a prüdéria, a hamis eskü, a káröröm, a spicliskedés meg a pénz az úr, ott a szerelemmel is baj van...

Az igazgatóság és a zenekar nevében kellemes és kifinomult szórakozást kívánok...

2. jelenet

Reggel a nyaraló előtt

Kora reggel van, kakaskukorékolást hallunk, aztán isten tudja, honnan, előbukkan a kócos, ásítózó, szemét dörgölő házmester, összesöpör majd lehúzza a kerti bútor védőhuzatát. A bútor fehér, a zongora szintén. A házmester egyszer csak talál valamit a szemében, a színpad közepén.

Házmester Szóval, már megint. De ha én eccer azt a valakit elkapom! Eccer majd tetten érem, oszt megmutatom mindenkinek! Nézzék, csak emberek, ez az, aki összepiszkiccsa az udvarunkat! Ő rak a nyaralónk pincéjébe tüzet! Ő lopta el a társasjátékokat! Oszt majd jönnek, és megkérdik, na mit kér jutalmul, házmester? Én pedig megmondom, hogy igazságosságot. Egyenlőséget! Sanszot! Miért csak a szép és okos embereknek legyen sikere? Én mindenki számára igazságot akarok.

Eldugja zsebkendőbe csomagolt zsákmányát. Fölírja a dátumot. Aztán észreveszi a zongora alatt alvó Laskát és Sonkát. Még be vannak takarózva, úgyhogy azt sem tudjuk, hányan és kik is vannak ott. A házmester lármázni kezd.

Gyerünk fölkelni! Már dalolnak a madarak, lusta banda! Itt nem lesz alvás, főleg ma nem, amikor a karmester úr elhatározta, hogy férjhez adja a lányát! Talpra!

Laska csukott szemmel fölül, beveri a fejét a zongorába, majd kimászik a hangszer elé, félmeztelenül pötyögni és dudorászni kezd. A zongora mögül előbukkan a házmester.

Házmester Te nem mosó fogat?

Laska Egyszer volt, hol nem volt
volt egyszer egy kisdisznó
jó dolgában egész nap
hempergett a trágyában...

Házmester Pfuj, ezek a sértő, illetlen dalocskák!

Laska Miért? Ez a Piros heteséktől, a kabaréból van, házmesterkém. Ez már történelem. *(Énekel)*

E kis koszos disznónak
olyan volt a formája,
hogy láttán biz majd megőrült
az ortodox kubista!

A kubizmus, házmesterkém, az egy haladó festészeti irányzat.

Házmester Teszek a történelemre, ez meg közönséges és sértő!

Laska Miért olyan biztos abban, hogy pont magáról szól? Talán bizony nem vonatkozhat valaki másra is?

Házmester Egyszer még elhúzom a nótádat.

Laska Köszönöm, nem vagyok hegedű.

Laska fogja a törülközőjét és lezseren távozik. A házmester gyorsan Sonkán tölti ki a mérgét.

Házmester Sonicka, drága gyermekem, te szajha. Hol voltál már megint egész éjszaka?

Sonka Hisz tudod, hol voltam.

Házmester Térj észhez, pont ezzel a szarházzal!

Sonka Találj itt jobbat, na! Már rég lent dolgozhatnánk a fürdőben!

Házmester Megőrültél? Egy ilyen kis szar hotelben többet keresek, mint odalent egy masször! Hiszen csak miattad csinálom az egészséget!

Sonka Miattam! Akkor meg miért nem hagyod, hogy a magam életét éljem?

Házmester Ezt ni! Már az anyád is ezt mondta, oszt megszökött tőlem! Azt hiszed, én nem akartam a magam életét élni? Lényegében én is idealista vagyok, csak hogy tudd!

Sonka bebújik a pokróc alá, mert trikóban és hosszú klottgatyában befut a teljesen elcsigázott és köhécselő Culik. A házmester hangnemet vált.

Á, szép jó reggelt, karmester úr! Ma aztán gyönyörű napunk van, mintha direkt egy ilyen elegáns esküvőre találták volna ki, mi is lehetne szebb annál, mint amikor két fiatal szereti egymást?

Sonka *(a pokróc alatt)* Buuu!

Culik Pokolba az öregséggel! *(köhög)*

Házmester Valaki már megint összepiszkította az udvarunkat.

Culik Koporsócska! *(köhög)*

Házmester Már ilyen korán talpon? Ki korán kel, aranyat lel, ugye, karmester úr?

Culik Én már alighanem megelétem, hogy a nyavalya törje ki! Már nem tudok aludni. Lavórt! Szaros öregség! Még három-négyszer futok egyet, még kétszer-háromszor nem alszom ki magam - és zsupsz a koporsóba! *(köhög)*
Házmester, vágjon hátba!

Házmester Én nem tudom, hogy illik-e...

Culik Na, mi lesz?!?!?

Házmester *(hátba vágja)* Szíves engedelmével.

Culik Na, meséljen, házmester.

Culik mosakszik, a házmester körülsündörgi

Házmester Kinn hagyták a kertben a dobot. Szerencsére nem esett.

Culik Kár, hogy nem esett! Lefaraghattam volna mindnek a gázsijából! Tovább.

Házmester A hegedűsök a szökökútnál beszélgettek valamiről, de mire becserkésztem őket, elhallgattak. És ismételt fölszólításra sem mondták meg, miről beszéltek. Sőt, Nebesky úr azt mondta, hogy menjek a..., de én ezt nem tudom a karmester úr előtt megismételni.

Culik Ne mondja nekem, hogy karmester, én karnagy vagyok. Hm. A barátocskáinak valahogy megnőtt a szarvuk. Mossa meg a hátam.

Házmester A fúvósok pálinkát hoztak és vicceket meséltek.

Culik Rólam?

Házmester Nem, disznókat...

Culik Akkor ez az ő magánügyük, nem? Elmehet.

A házmester, bár nem szívesen, de elmegy, ám beleütközik Hulesbe, aki egyik kezében Culik vállfára akasztott ruháját, a másikban pedig egy frottírtörülközőt hoz.

Házmester Nem lát a szemétől, ember? *(El)*

Hules Már megbocsásson. -

Culik Hol volt ilyen soká, Hules?

Hules Elnézést, de képtelen voltam megtalálni a megfelelő törülközőt.

Culik Dörzsöljön le, Hules, fázom. Milyen a hangulat a zenekarban?

Hules Mindenki örül az esküvőnek. *(Dörzsöli Culikot)*

Culik Muszáj is nekik. Hisz én fizetem őket.

Körbetekint a tájon (a publikumon), és locsogási roham fogja el

Ez a levegő, Hules, ez a csönd! Itt nőttem föl. Az embernek meg kell tértie gyermekkorai tájaihoz. Pompás esküvőt csapunk itt. Az ember életében úgy

kétszer, háromszor adja férjhez az egyetlen lányát, és ennek meg kell adni a módját... az inget!

Hules Csak ne irigykedjenek az emberek...

Culik Na és. Ide mindig igazgatók és gyárosok jártak a szeretőikkel. Itt, Hules, csak ezeknek a méheknek a zümmögése fog minket zavarni... bzzzz...

Hules Mikor igazgató voltam egy méhészetben, egyszer jól megkergettek a méhecskék. Arra jártam, és gondoltam, megbökdösöm őket egy bottal...

Culik *(undorodva)* Hules, ellenőrizze, van-e mindenből elég... Mirtusz, sör, szafaládé - de nem, a zenészeknek jó lesz főzőkolbász is. És nehogy kremzi mustárt adjon! Megteszi közönséges is, úgysincs hallásuk.

Hules És föl is lehet hígítani vízzel! Mikor még eladó voltam a húsboltban...

Culik Hules! Olvassa föl a napiparancsot! Vagy nincs magánál?

Hules Itt van, főnök úr, hát persze, hogy itt van! *(Olvas)* Ma, szombaton: szabad-foglalkozás, készülődés az esküvőre, ebéd, tisztálkodás, zenekari próba, esküvői szokások, este legénybúcsú. Holnap, vasárnap: tisztálkodás, esküvői szertartás a faluban, ebéd, esküvői szokások, álarcos mulatság.

Culik Mik azok az esküvői szokások?

Hules Nem tudom, a felesége diktálta így.

Culik Akkor hagyja benne. Nem felejtette el, hogy holnap kacsavadászatra akarok menni? Így csinálta az igazgató, így csinálom én is.

De a zenekar csak próbáljon, különben még velem akarnának jönni.

Hules Próbálhatnak ön nélkül is?

Culik Velem is, nélkülem is. Micsoda felhajtást csapnak egy ilyen esküvő körül. Amikor én nősültem, ripsz-ropsz ment az egész. Persze nem volt pénzem. Az apósomnak, ha jól emlékszem, igen.

Hules Még egy apróság, kérném: a tavalyi álarcosbálból maradt maszkokat fogjuk használni. Spórolunk, viszont mindenki tudni fogja, hogy ki kicsoda...

Culik Főleg én fogom tudni, ki kicsoda. Látja, Hules, ha igyekszik, vannak jó ötletei is. *(Körbetekint a tájon)* Midőn gyermekéveim táját nézem, teljesen ellágyulok, Hules. Hová levél, ó, ifjúságom?

Hules Nem tudom, kérem.

Culik Ne legyen bárgyú, Hules. Nincs olyan érzése, hogy a természetnek nagyobb szüksége van az emberre, hogy így valahogy túlságosan is magárahagyatott? Ide szereljenek hangszórókat. Most megyek horgászni.

Elmegy. Hules összeszedi, amit otthagyt. Sonka föl akar kelni, Hules megijed tőle

Hules Állj! Ki az? Mit keres itt?

Sonka Forduljon meg, nehogy megvakuljon!

Hules Már megbocsásson, de én senkitől sem hagyom kommunikálni magam!

Sonka Na, megfordul vagy nem, maga undorító alak?

Hules megfordul, de azért morog

Hules Velem így nem lehet beszélni... Nekem itten beosztásom van, én... tudja, ki vagyok én? Nélkülem itt semmi se menne, én - hogy is mondják...

Belép a házmester

Házmester Drága Sonickám, te dög!

Hules Á, ha jól sejtem, maga a házmester, ugye? Minden elő van készítve? Súlyt helyezek rá, hogy minden rendben legyen!

Házmester Attól eltekintve, hogy valaki állandóan bepiszkítja az udvart, rendben is van. Ki maga egyáltalán?

Hules Nézze, nekem itt pozícióm van...

Házmester Nekem aztán mindegy! Sonka, ha nem még azonnal a konyhába...! Mellesleg az egész tartármártásnak valahogy lába kélt.

Sonka Biztos eladtad.

Hules Különösen fontosnak tartom az ágyneműcserét! Mikor még mosodaigazgató voltam...

Házmester Csak lassan. Nem maga lenne az első, akivel meggyúlik a bajom, világos? Ha majd elkapom azt a csirkefogót, aki mindig tüzet rak a pincébe - szóval ebbe maga ne üsse bele az orrát!

Elmegy

Hules *(megy utána)* Azt nem lehet, csak úgy, minden artefakt nélkül azt mondani, ne üsse bele az orrát, nekem itt feladatom van, pozícióm,... én...

Elmentek. Bejön Sechtl, utána Nebesky. Kimenőben vannak, kezükben hangszertok

Sonka Szimfonikus költemény, első tétel, scherzo! Térfásan!

Sechtl Ah, kisasszony, jó napot! Bocsásson meg, be sem mutatkoztam, Sechtl, a fúvóskar vezetője... de tubán játszom.

Sonka Jó napot...

Sechtl Ha kívánja, játszhatok magának, én... a tuba a hangszerek királynője... kisasszony...

Sonka közben füttyentve visszabújik a pokróc alá. Nebesky nem vette észre

Szép vidék, ugyebár?

Nebesky Képzelve csak el, milyen lesz itt szezónban!

Sechtl Most itt... az előbb... még... na, örüljön, hogy egyáltalán meghívtak minket ide.

Nebesky A főnök úr havonta legalább egyszer itt rontja a levegőt, mi?

Sechtl A karmester, az karmester... Az apósa a fürdőigazgatóságon volt, összeköttetések, sefték... csak mi vagyunk egyfolytában a bárhoz láncolva, mint kutya a kutyaólhoz, mindig csak trombitálni meg trombitálni...

Nebesky Úgy bánnak velünk, mint valami cigánybandával. Ugyanakkor nekem például konzervatóriumom van. Délután a sétányon, este a bárban, délután a

sétányon, este a bárban... Furtonfurt! Csakhogy kinek ragasztanak százast a homlokára? Culiknak, merthogy ő állítólag karmester. Mondok én magának valamit. Nekünk nem is kell karmester, nincs igazam?

Sechtl Ez még eszembe sem jutott.

Nebesky Én, uram, nem így képzeltem az életemet... Én! Az én ujjrendjeimmell!

Sechtl És mit képzelt, hogy szólókoncerteket fog adni?

Nebesky Világos! Maga talán nem? És ehelyett... éjjel a bárokban, Te szép cigánylány... és körös-körül azok a telezabált pofák!

Sechtl És százast a Culik homlokára!

Nebesky Ah, nem is az a pénz izgat, engem mindig a művészet érdekelt. Csakhogy hegyes könyök nélkül...

Sechtl Nekem mondja! Nekem! Magának jó, hegedűre zseniális szólókat írnak, de tubára? Egyszerűen arra vagyok kárhoztatva, hogy kísérjek. Kárhoztatva, így van ez.

Nebesky Túlságosan nemeslelkű vagyok ahhoz, hogy könyököljek.

Sechtl Az a néhány tubára írt darab... piha! De ha írna valaki egy versenyművet, egy igazi tubaversenyt... szeme-szája elállna, mi mindenre képes ez a cső.

Nebesky Ebben nem kételkedem.

Sechtl Hogy értsem ezt?

Nebesky Csak nem fogunk veszekedni!

Sechtl Nevessen ki maga is, csak rajta!

Nebesky Na ne, kolléga úr, csillapodjék!

Bejön Stepánek, teljesen belepi a por. Mezítláb van, egyik kezében a cipője, a másikkal egy régi bőrönd, a hátán hatalmas tok egy nagy dobbal

Sechtl Csak nem gyalog jött Stepánek úr?

Stepánek Iszonyú por volt... iszonyú

Nebesky Látszik

Stepánek Csak vigyorogjanak, én spórolok ezen... Ha maguknak is öt tulajdon gyerekük lenne, mint nekem... A vonatjegy tíz húszba kerül... számoljanak csak velem... Három kifli, az egy húsz... a túró otthonról hoztam, vizet a kútból iszom... Jóformán egyet sem találtam... És mindennek tetejébe még egészséges is... gyalog... golni...

Ájulkodik

Nebesky *(támogatja)* Igen, igen, öt gyerek.

Stepánek Akarja látni a fényképüket?

Nebesky Hasonlítanak magára?

Stepánek Az emberek azt mondják... mintha rólam koppintották volna...

Nebesky Akkor inkább nem, köszönöm.

Stepánekk A feleségemről is van képem, sajnos színes.
Mutatja a képeket

Sechtl Sajátos iskola, mi?

Stepánekk A tanárok dicsérik őket, hogy rendkívül tehetségesek.
Közben bejött Blumová kisasszony, aki egy hárfatokot cipel

Blumová Jó reggelt.

Nebesky Á, jó reggelt. Engedje meg, hogy bemutatkozzam - Nebesky, első hegedű.

Sechtl Persze a zenekarunkban második hegedű nincs.

Nebesky Annál inkább első hegedű.

Sechtl Akkor viszont... Sechtl vagyok, nagyon örvendek, a fűvóska vezetője.

Nebesky Más fűvósunk azonban nincs.

Sechtl Annál inkább.

Blumová De hisz mi ismerjük egymást!

Stepánekk *(a hárfára mutatva)* No de ilyet... ez emlékeztet valamire... Hisz ez ízé... valami!

Blumová Ez az én hárfám.

Sechtl És én azt hittem, hogy az irodából tetszik lenni...

Blumová Néha én is azt hiszem.

Stepánekk Maga hárfás? Figyeljen csak, mennyi a fizetése?

Nebesky Az esküvőre hívták, melynek mindannyian úgy, de úgy örülünk?

Sechtl Különösen maga örvendezik, nincs igazam?

Nebesky Már megbocsásson Sechtl, de miért pont én?

Sechtl Csak úgy véletlenül eszembe jutott, hogy maga járt egypár évig a szűz menyasszonykával...

Nebesky De kérem, az csak amolyan futó kaland volt! Ártatlan flört!

Sechtl És hogy öt évig tartott, míg aztán Eduard le nem csapta a kezéről...

Blumová Öt évig?

Nebesky Az élet csupa keresés... Na és? Egy fiatal, tehetséges zongorista feleségül veszi a jól szituált karmester kislányát...

Stepánekk Mások meg pórul járnak...

Sechtl Eh, mi közöm nekem ehhez? Én tubázok és tubázni is fogok.

Nebesky Nemrég hallottam valami osztrák professzor előadását arról, hogy anyagi természetűek-e a gondolatok. Ez a professzor oda lyukadt ki, hogy azok, hogy minden egyes gondolattal egy darabka anyag energiává alakul át, így hát az anyag egyre fogy, tehát lehetséges, hogy idővel elgondolkozzuk az egész földgolyót. Ezzel arra akartam célozni, hogy a maga részéről, Sechtl, földünket semmiféle veszély nem fenyegeti.

Blumová Ó, istenem, istenem.

Stepánek Úgy hallottam, hogy itt valahol szaunának is kell lennie? Én nem tudom milyen az, de a feleségem a szaunában van sülve-főve.

Nebesky Képzelem.

Blumová Uraim, hát sosem hallgatják meg egymást? Tényleg mindig ilyen idétlenül szórakoznak? Hiszen egészen más gondjaink is vannak, mindnyájunknak javasolni akartam valamit...

Sechtl Egy pillanat! A zenekarról van szó?

Blumová Hát persze! A zenekarról, rólunk, mindannyiunkról!

Sechtl Akkor halassza hétfőre... Most itt a ritka alkalom, hogy végre mulassunk egyet, együnk, igyunk...

Stepánek És főleg ingyen! *(Sechtlnek)* Nem gondolja, hogy a főnök most felemelhetné a fizetésünket? Szólok neki, talán készségesebb lesz.

Sechtl És különben is, nézzünk körül, nincs-e már valahol egy kis kaviár vagy valami hasonló.

Stepánek Jól bezabálunk!

Sechtllel együtt elmegy. Nebesky a karját nyújtja Blumovának

Nebesky Nehogy azt higgye, hogy nem figyeltem magára.

Blumová Rám senki sem figyel. Holott...

Nebesky Beszélgessünk. Hegedű és hárfa - mindkettő húros.

Blumovával együtt elmegy. Sonka kipattan a zongora alól, és villámgyorsan fölöltözik. Ugyanakkor egy érkező automobil zaját halljuk, s belép Eduard. Autós ruhában van: köpeny, csuklya, szemüveg, kesztyű. Fürgén föltalálja magát, és begombolja hátul Sonka ruháját.

Eduard Engedelmével, kisasszony!

Sonka Jézusmária!

Eduard *(leveszi a szemüveget és a csuklyát)* Ejnye kisasszony, tán kísértet vagyok én? Bocsásson meg, remélem kisasszony?

Sonka Sonka vagyok.

Eduard Sonka! A lánynevek olyanok, akár a virágok. Sonka, az olyan, mint a galagonya! Miért nevet?

Sonka De hiszen ez hülyeség. Jé, maga autóval jött? Maga is vezetett? Saját kocsit?

Eduard Szeret autókázni? Örülne, ha egyszer elvinném kirándulni?

Sonka Egek, tényleg elvinne innen? De maga csak viccel, ugye?

Eduard Én szeretem a tréfát kisasszony, de önnel komolyan gondolom a dolgot. Szabad valamit a rózsaszín fülecskéjébe súgnom?

Sonka Miért nem mondja hangosan? Nincs itt senki...

Eduard Ah, vannak szavak, melyeket fennhangon kimondani nem lehet...

Suttog

Sonka Juuuu - magának aztán sietős a dolog...

Eduard Sonka kisasszony, az élet oly rövid.

Sonka De - nem gondol rólam semmi rosszat, ugye nem?

Eduard Ellenkezőleg! Mutassa a kezét!

Jósol a tenyérből

Ohó! Maga olyan lány, aki sokat akar markolni, de sajnos csak keveset foghat. Eddig alig tapasztalt valamit, de az életvonala arról árulkodik, hogy nagy élmények várnak magára... Verseket olvas és naplót vezet...

Sonka Azt nem....

Eduard Valamit szégyell, igen, igen, valamit takargat... és itt azt látom, hogy van egy nagy álma. Valami titkos, nagy kívánsága, kisasszonykám... Filmszerepre vágyik? Nem, nem, maga utazni szeretne! És ez az utazás, akár egy kaland, úgy várja önt... És szerelmet is látok...

Sonka Mutassa, hol?

Eduard Látjuk még egymást?

Sonka Nem tudom... talán... Tudja, valami jobb családból való ifiúrnak tartják itt holnap az esküvőjét, nagy fölfordulás lesz, este talán tudnék...

Eduard Nagyon örülnék - Sonka.

Házmester *(a színpalak mögött üvölt)* Sonkaaaaa! Sonicka! Te ribanc!

Sonka Elnézést, muszáj a konyhába mennem!

Sonka kiszalad. Eduard integet neki. Berohan Hules, és amint észreveszi Eduardot, majdnem alázatos lesz

Hules Nem látta a házmestert? Ó, pardon! A szimfonikus költemény második tétele - rallentando lento - lassúbbodva lassan. Örülök, hogy látom. Szeretnék is kérdezni valamit. Az esküvői zenét mindig a vőlegény választja. Mit kíván a bevonuláshoz?

Eduard Valami normálisat, amit mindenkinek játszani szoktak.

Hules Honnan tudjam, mit játszanak mindenkinek?

Eduard Akkor mondjuk azt, hogy Vilja, ó, Vilja, te szép, te csodás.

Hules fölírja a zenét, belép a főnök - horgászfelszerelés van nála - a halasvödröt Hules kezébe nyomja, Eduardot vállon veregeti

Culik Hules, maga itt összevissza rohangál, ezt meg nekem kell cipelnem...

Hules Ez máskor, kérem, nem fog előfordulni.

Culik Nem ám. Levonok a gázsijából. Eduskám! Fiacskám! Remélem, nem hagytad el valahol azt a tragacsot.

Eduard Nem, nem, itt a kulcs.

Visszaadja a kocsikulcsot

Culik Na mi van, te vitéz, hogy érzed magad a sorsdöntő sötétbe lépés előtt, haha? Jaja, én is nősültem ám - csakhogy nekem kölcsönzött frakkom volt.

Eduard A lámpaláz is, meg a frakk is az enyém.

Culik Na persze, ez már haladás!

Eduard Látom, sikerrel járt...

Culik Na ja. Az igazgatóságnak itt nem messze van egy halastava. Csak úgy hemzseg a sok haltól. Megkértem a tógazdát, hogy egy hétig ne etesse őket, úgyhogy képzelheted, milyen kapás volt.

Eduard El tudom képzelni.

Culik Bedobod, kihúzod, semmi hülye várakozás; bazi nagy halak, mi, Hules?

Hules Igenis kérem.

Culik Ez így nem mulattat, ne linkeskedje el a dolgot, Hules. Rendesen dicsérni, színezn!

Hules Pregnáns... halak...

Culik Valami hasonlatot!

Hules Mint a napsugarak?

Culik Ember, hát hogy tud maga eladni valamit - csodálkozom magamon, hogy egyáltalán fizetem magát. Vigye innen ezeket a vakarcsokat, ne is lássam őket...

Hules engedelmesen, de dühösen elmegy

Fiam, fiam - elhiszed, hogy szinte meg vagyok hatva? Tudom, nem hiszed el. De ennek az esküvőnek olyannak kell lennie, amit az emberek nem felejtenek el. Hadd lássa mindenki, milyen sokra vittem, én, Jarka Culik a Cseh-Morva dombvidékről. És most fiam, együtt még többre visszük. Majd mi ketten megmutatjuk!

Eduard Ezzel a zenekarral?

Culik Nagy terveim vannak. De ez maradjon meglepetés. Különben mi újság, he? A férfinak esküvő előtt ki kell rúgnia a hámból! És Elén, az én aranyos kislányom, hogy van?

Eduard Reggel hányt egy kicsit.

Culik Az izgatottságtól, a megindultságtól, mi? Nőknél ez előfordul, hidd el nekem. Érzékeny lények... Hány bőrröndöt hozott magával az a két ember?

Eduard A kedves nejével együtt tizenkettőt.

Culik Anyukával, szokj csak hozzá Eduskám, a szentségit. Anyukával. Most már egy család leszünk. Hules! Hules! A harmadik tételt kérem! Affetuoso, hévvel.

Hules mindenkit a színpadra vezet, Elén és Culiková kivételével. Mikor Eduard és Laska megpillantják egymást mindketten láthatóan meglepődnek - Eduard kellemetlenül. Laska fehér pincérruhában van, megpróbálja elkerülni Eduardot

Hules Parancsára, karmester úr.

Culik Ehem, barátaim - néhány keresetlen szót szeretnék önökhöz szólani, úgy, ahogy azt a szívem e percben diktálja. Szeretném, ha ez a két nap emlékezetes lenne, ha jobban megértenénk egymást. Nem arról van szó, hogy én főnök vagyok, maguk meg beosztottak. Ismernek, és így tudhatják, hogy sokkal inkább tudok bűvészkedni a karmesteri tálcával - azaz pálcával, hehe -, mint az elvont fogalmakkal. Tudják, hogy jót akarok. A zenekarnak, maguknak. Ha valaki azt hiszi, hogy fölbosszanthat, hát nagyon téved! Itten engem senki se fog fölhergelni!!! Remélem, világos, különben is ez már többször meg lett mondva!

Megnyugszik

Egyszerűen, gyerekek, azt akarom, hogy prima legyen. Énekelni, harmonikázni fogunk a tábortűz mellett - együtt leszünk. Tegeződhetünk is - legalábbis egyesekkel egy bizonyos ideig... Hisz a harmonika, az valahogy úgy szívtől szívig szól... Harmonika, száll a dal...

Vezényel, mindenki zümmögve énekel. Hules nyugtalankodni kezd és hozzáfurakodik

Hules Karmester úr, kérem... elfeledkeztünk a harmonikáról... nincs harmonika...

Culik Akkor én szarok az egészre...!

Elmegy

Mindenki Eduardra kezd figyelni, gratulálnak neki. Eduard oda akar menni Laskához, de az észrevette és eltűnt. Laska helyén Blumová áll és nyugodtan várakozik, míg a többiek gratulálnak

Stepánek Tiszta szívből, igazán, gratulálok... Ismeri a feleségemet?

Eduard orra alá dugja a fényképeket

Sechtl Sok szerencsét barátom, sok boldogságot!

Nebesky Engedje meg, hogy én is csatlakozzam - és maga, kisasszony, nem gratulál a kolléga úrnak?

Blumová Gratulálok. És ahogy látom, maga is.

Házmester Hát, gratulálok. Sonka is gratulál, és mars a konyhába!

Kikergeti Sonkát, utána ő is kimegy, Hules a nyomukban.

Blumová kihasználja a szünetet

Blumová *(Eduardnak)* Remekül nézel ki, Eduard... Nem akarsz esetleg valamit mondani?

Eduard *(halkan)* Kérlek, most ne... De találkozoznunk kell, mindent megmagyarázok... csak légy belátással...

Blumová Hogyhogy belátással, elegem van belőle.

Eduard Köszönöm. Tudtam, hogy megértesz!

Eduard gyorsan elmegy. A zenészek Blumovát figyelik.

Nebesky megkopogtatja a hárfa tokját

Nebesky Ide figyeljen...

Sechtl Én is ezen töröm a fejem. Hiszen mi soha semmit sem játszottunk, amiben hárfá is lett volna.

Stepáneke Nem is játszhatnánk. Már most is elég szörnyű a felállásunk. Hegedű, tuba, ütők és zongora!

Blumová Éppen erről akarok magukkal beszélni... hogy a karmester - még hogy karmester -, szóval Culik becsapott engem! Tizenkét évig tanultam hárfázni, gürcöltem - és most itt vagyok, és még egyszer sem játszottam... Én nem azért akarok fizetést kapni, mert nem játszom...

Stepáneke Ingyen még rosszabb volna.

Nebesky Stépánekeket kivételesen igaza van...

Blumová De hát minek tart engem, amikor tulajdonképpen nincs rám szüksége? Tudom, egy hárfás senkinek sem kell, örülhetek, de...

Nebesky Lehet, hogy Culiknak egyszerűen van magára egy rubrikája...

Blumová De én nem akarok rubrika lenni! Nézzenek csak rám, talán rubrika vagyok én? Értsék meg, én játszani akarok, álmaim, terveim, elképzeléseim vannak - többre vagyok képes... Szóval, írtam Culik úrnak egy levelet... ha mindannyian kiállnánk...

Sechtl Én tubás vagyok...

Stepáneke Nekem öt gyereke van...

Belép a házmester

Házmester Á, mutassák a cipőiket! Mindenki!

Blumová Az istenért, mit akar ez az ember?

Nebesky Jobb, ha megmutatja neki, így egyszerűbb.

Mindenki megmutatja a házmesternek a cipőtalpát, az meg alaposan és komolyan szemügyre veszi őket

Házmester Rendben - rendben - rendben - aha! *(Stepáneke)* Hogyhogy ilyen tiszta a talpa, he?

Stepáneke Nem tudom.

Házmester Hogyhogy nem tudja?

Stepáneke De én tényleg nem tudom... én - tényleg... higgye el, öt gyereke van... ártatlan vagyok.

Házmester Hm. Az ember viszont kénytelen-kelletlen felteszi a kérdést: miért? Nem takargat ezzel valamit?

Stepáneke Csak a feleségem lehetett... imádja a tisztaságot... sülve-főve a szaunában van...

Nebesky Semmi az egész, mezítláb jött, a cipőjét kézben hozta.

Házmester Akkor miért nem ezt mondja? Csak pucolják a cipőjüket, de én aszondom maguknak, felvirrad még az én napom!

Elmegy

Blumová Az isten szerelmére, minek tartanak itt egy ilyen szörnyeteget? Kérem, szedjék össze az eszüket, hisz mind jól ismerik ezt a Culikot, tudják, hogy közönséges csaló, tíz zenészt számol föl, a pénzt meg megtartja magának...

Sechtl Én erről semmit sem tudok, én tubán játszom.

Stepánek Az istenért, ne kiabáljon, még levon a gázsinkból!

Blumová Azt hittem, hogy itt jobban megismerkedünk, hogy közelebb kerülünk egymáshoz, hogy -

Nebesky Egyszer talán másképp lesz, nem?

Bejön Hules

Hules A karmester úr azt üzeni, hogy szabad a szauna.

Nebesky Na kérem! Akkor - a szaunába!

Sechtl *(Blumovához)* Velünk tart?

Blumová Köszönöm, mára elegendő volt.

Kimegy, a zenészek utána, Hules utoljára. Hules beleütközik Laskába. Laska kissé undorodva leporolja magát, aztán leül a zongorához és játszik

Laska *(énekel)* Mellette meg a hintafán
ül a gögös páva
szemet mereszt popsijára,
s szól: Paff vagyok tisztára!

Ez aztán a szépség,
mennyei kecsesség,
hogy hordhat a malacka
farkat, ha nincs toll rajta

A zongora mögül előbukkan a házmester, kezében partvis

Házmester Szóval te már megint játszadozol.

Laska Nem játszadozom. Játsszom.

Házmester Egyszer majd elmegy a kedved a humorizálástól.

Laska Párszor már elment.

Házmester Asziszted, hogy te valami jobbféle vagy, mi? De nagyon tévecc. Én ezt a te muzsikádat nem értem, de azt azért fő tudom fogni, hogy ellenem szó.

Laska Ne vegyen mindig mindent magára. Meglátja, hogy általában nem is magáról van szó. Lehet, hogy maga egyáltalán senkit se érdekel.

Házmester Ne jácc meg az eszed!

Laska Akkor játsszon egyedül!

Elmegy. A házmester körülnéz, s mikor látja, hogy egymaga van, a zongorához ül, és megpróbál játszani. Sehogy se boldogul, míg aztán váratlanul elő nem csal két-három hangot Laska dalocskájából. Megijed és lecsapja a zongora fedelét

Házmester Szimfonikus költemény, ötödik tétel. Oscuramente a poco pasionato. Komoran, kissé szenvedélyesen.

3. jelenet

A szaunában

A csak törülközőbe burkolózott zenészek körülnéznek a szaunában

- Stepánek Micsoda forróság van itt, mi?
- Sechtl Szép lány ez a Blumová. Eszembe se jutott, hogy brancsbeli. Mit akar tulajdonképpen?
- Nebesky Azt, amit maga. Játszani.
- Sechtl Én játszom.
- Stepánek Hogy mit eszik ezen a feleségem? Hiszen itt iszonyú meleg van.

Bejön Eduard, ő is törülközőben

- Eduard Uraim, bátorkodtam egy kis frissítőt rendelni. Ne köszönjék, a karmester fizeti. Miről társalognak?
- Nebesky Blumová kisasszonyról - maga talán közelebbről ismeri?
- Eduard Én? Nem, miért?
- Nebesky Kiosztott minket, hogy beszarik meg pojácák vagyunk.
- Sechtl Márpedig mi nem vagyunk azok.

Bejön a szaunába Laska, tálcán italt hoz. A zenészek a tálcára vetik magukat, Laska hiába egyensúlyoz

- Laska Uraim, egy pillanat... De hát vigyázzanak... A szentségit!

Leönti Eduardot

Bocsáss meg Edus, nem akartam.

Laska otthagyja az italt és elmegy

- Nebesky Ez tegezi magát?
- Eduard Hogy tegezett volna? Á nem, biztosan nyelvbtlás volt. Nos, egészségünkre, uraim. *(isznak)*, éljünk soká! Mit mondott az a Blumová kisasszony? Azt sem tudtam, hogy a zenekarban van...
- Sechtl Valahogy nem tetszik itt neki.
- Eduard Valóban?
- Nebesky Délután a sétányon, este a bárban!
- Stepánek Jobb, mint a semmi...
- Sechtl Én is játszánék valami mást, valami jobbat. Mondjuk egy tubaversenyt...
- Stepánek Ajaj, csak egyszer valami különbet, mint ezek az örökös sétahangversenydarabok! De hát más, jobb darabokat otthon is dobolhatok magamnak! Hipp-hopp Leopold!

Exre kiissza

Eduard Nem szeretném, ha azt hinnék, hogy védem Culikot.
Nebesky De a lányát elveszi.
Eduard Elént szerelemből veszem el.
Nebesky Senki sem állított mást. Egészségünkre!
Mind Egészségünkre!
Eduard Köztünk szólva, nehogy azt higgyék, hogy nem tudom, mi folyik itt, ezek a csalások, ez a repertoár, a csúszópénzek - de maguk is tudják, hogy Culikkal nincs mit kezdeni.
Sechtl Ezzel a zenével már a sétáló betegek is biztos torkig vannak. De ha egy ilyen tuba -
Nebesky Talán nincsenek is torkig. Éljen a menyasszony!
Stepánek Hipp-hopp Leopold!

Exre kiisszák

Nebesky Délután a sétányon, este a bárban!
Stepánek A maga végzettségével...
Sechtl A maga tehetségével...
Eduard De hát mit akarnak csinálni a főnökkel? Megölni?
Nebesky Végül is, miért ne, ugye Stepánek! Egészségünkre!
Stepánek Ez lenne aztán a megoldás, bummele és kész!
Sechtl Ajjaj, azt hiszem, kezdek rosszul lenni...
Stepánek Hurrá! A szentségit, ebben a forróságban alaposan a fejünkbe száll az ital.
Nebesky Egészségünkre.
Stepánek Leütni, mint a nyulat! Hohó! Bumm a füle tövére! Hahá!
Eduard És nyugi lenne, csakhogy ez nem megy.
Nebesky Na, ki üti le? Stepánek? Sechtl?
Sechtl És mivel! Bum, bum! Egészségünkre!
Stepánek Dobverővel! Mint abban a nótában! Az összes kutya bögött... jézusom, miket beszélünk?
Nebesky Hogy mivel, az csak technikai kérdés.
Eduard Világos! Egészségünkre! A lényeg az, hogy ki!
Nebesky Ezt egyszerűen elintézhethjük, mire való a gyufa? Van valakinél gyufa?
Sechtl Nem kéne megtennem, de itt van. A francba is, valahogy kezdek rosszul lenni...

Odaadja a tálcáról a gyufát

Stepánek Ne rontsa el a viccet, Sechtl.

Nebesky Aki a fejetlent húzza, az üti le. Világos?

Stepánek Világos. Oszt világhírű zenekar leszünk!

Sechtl De én már rosszul vagyok. Otthon kellett volna maradnom.

Húz

 Nézzék - van feje! Van neki! Príma!

Csókolgatja a gyufát

Stepánek Most én!

Húz

Stepánek Van feje. Kár.

Eduard (húz) Van köztük egyáltalán rövid? Ez a maga vicce volt, Nebesky úr?

Kihúzza a fejetlen gyufát

 Nézzenek oda... fejetlen, ...rövid gyufa...

Mindenki elkomolyodik és őt nézi. Lassan Eduardnak is elmúlik a viccelhetnékje

 Várjanak csak, mi van?

Nebesky Rendben. Hétfőig, nem?

Eduard Egy pillanat! Hiszen ez csak játék volt!

Stepánek Miféle játék?

Nebesky A játék sokszor nagyon is komoly dolog. Hát akkor, a gyilkosságra!

Stepánek A gyilkosságra!

Sechtl Én a tubára.

Eduard Nos - igyunk és felejtsük el ezt a viccet, jó?

Stepánek Dehogya is, egészen jól meg lehet csinálni.

Sechtl Hányszor van olyan, hogy az embernek a fejére esik egy tégl.

Nebesky Vagy elüti az autó...

Stepánek Vagy, mondjuk, ehét valami romlottat...

Eduard Hagyják abba! Tudják, hogy nem úgy gondoltam, és maguk sem gondolják úgy!

Nebesky Várjunk csak - miért ne gondolnánk úgy? A maga ötlete volt

Sechtl Na és kihúzta a fejetlen gyufát is.

Stepánek Ezt mind tanúsíthatjuk.

Tölt magának

Eduard Badarság! Képtelenség! Ezt azért nem gondolhatják komolyan! Hiszen én...

Nebesky Miért ne?

Tölt magának

Sechtl Természetesen, miért ne?

Tölt, és leönti magát

Eduard Azt hittem, hogy maga csak tubázik!

Sechtl Ellenkezőleg. Magának ez egy sansz. Az igazgatóságnak tennie kell valakit a Culik helyére - és kinek van sansza? Annak, aki cselekedett. Mint az operettben.

Stepánek Hiszen nem kell rögtön megtennie. Van ideje. Gondolkozzék.

Sechtl Na ja, ha most beszélgetni kezdenénk az egésről...

Nebesky Technikailag nem probléma. Pillanat műve az egész. Tehát csak elhatározás kérdése - és magának nyilván ambíciói vannak, nem?

Sechtl Tervei?

Stepánek A zenekar?

Nebesky A fürdő, meg minden?

Eduard Maguk megőrültek!

Eduard fölugrik és elrohan, csak úgy lobog utána a törülköző. A többiek azonnal nevetésben törnek ki

Nebesky Ez sikerült.

Stepánek Nem fogtam föl rögtön, de - jól összezavartuk a kobakját a tehetséges fiatalúrnak!

Sechtl Megfűszereztük az esküvőjét!

Nebesky *(vidáman és nyugodtan)* Hisz nem kell azonnal megtennie... Elég, ha töri rajta a fejét.

Sechtl Nem tudom maguk hogy vannak vele, de én már megint kezdek rosszul lenni.

Stepánek Én is!

Kirontanak, Nebesky utolsóként még megáll

Nebesky Szimfonikus költemény, hatodik tétel. Amoroso. Szerelmesen.

Arról, amerre az imént elment, gyorsan visszajön Eduard. Nebesky már eltűnt. Eduard nyomában a dühös Blumová

Blumová Csönd! Egy szót se! Az orromnál fogva vezettél! Még hogy integritás! Emancipáció! Egyenrangú kapcsolatok! Csönd! Füttyölsz rám! Hallgass!

Eduard Én csak azt akartam, hogy boldog légy...

Blumová Hát ez kitűnően sikerült!

Eduard Szóval, a dolog bonyolult, de hidd el, nem az én hibám - tudod, egyszerűen el kell vennem Elént, mert így becsületesebb -, értesz?

Blumová *(elkapja a nyakát)* Azt hiszem, valami örültséget, valami szörnyűt fogok csinálni én - én megértem a bolondokházára! Te, meg ez a zenekar is, ahol nem játszom, de tagja vagyok, ez már túl sok nekem!

Eduard Az istenért, eressz el! Itt már mindenki gyilkolni akar!

Blumová Miket beszélsz?

Eduard Én csak... Kérlek légy türelemmel, egyszer majd játszani fogunk mindent, amit szerettünk volna, igazi zenét, csak légy türelemmel...

Blumová Türelmem, az már nincs. Talán túl soka akartam egyszerre. Istenem, miért nem vagyok férfi? Te miért nem vagy az? Miért nincs itt egyetlen férfi sem?

Eduard Hogyhogy, hisz nekem semmim se hiányzik...

Blumová Tudod mit, elmondok neked egy Krilov-mesét.

Eduard Inkább ne.

Blumová De igen. Egyszer a disznó kihívta párbajra az oroszlánt, de hazatérve félelem fogta el, összehívta hát a többi disznót, és együttes erővel ezt találták ki: a kedves kis disznó lefeküdt a padlóra, a többiek meg rá...

Eduard Egy hölgy nem mond ilyet. Mondd azt, hogy bemocskolták.

Blumová És ez a bemocskolt disznó így állt ki az oroszlánnal, az meg beleszagolt a levegőbe, és fölfordult a gyomra, úgyhogy inkább megszökött. Ez aztán a győzelem, mi? Miért nem teszel te is így, ha egyszer félsz?

Eduard De hát mégiscsak taktikusnak kell lenni.

Át akarja ölelni Blumovát

Blumová Hagyj békén!

Elmegy

Eduard Menjetek a francba, azokkal a rövid gyufáitokkal együtt! A következő tétel: Affetuoso! Érzelmesen!

Kimegy az ellenkező irányba

4. jelenet

A nyaralóban

A házmester fölmászik a létrára, és felerősíti a hangszórót, ahogyan azt Culik meghagyta. Hules ellenőrzi, Sonka elgondolkozva virágfüzéreket aggat föl

Hules Kicsit jobbra! És rendesen, rendesen! Ha nem lesz frappáns, kihúzza a gyufát!

Házmester *(lemászik)* Figyeljen csak, ha már itt van, mutassa a cipőjét!

Hules Micsodaa? Én? Tudja maga egyáltalán, hogy kivel beszél?

Házmester Most az udvarról van szó! A cipőt!

Hules Nem mutatom! Ez elvi kérdés!

Házmester Majd meglátjuk!

Hulesre veti magát, és rövid küzdelem után legyűri, megnézi a cipőjét

Na, még szerencséje volt!

Hules Panaszt teszek magára!

Házmester Ellenkezőleg, én panaszolom be magát, hogy nem volt előzékeny!

Autóberregés hangzik föl, majd rögtön utána a főnökné és Elén hangja

Elén *(a színpalak mögött)* Bájos kis kastélyka!

Culiková Hahóóó! Van itt egyáltalán valaki? Ki viszi be a bőröndjeimet! Személyzet! Személyzet!

A házmester és Hules, mint két agár, a hang irányába fut.

Bejön Laska egy torony tányérral, és teríteni kezd

Sonka Megjött már a menyasszony... nagy ünneplés lesz, mi?

Laska Na ja.

Sonka Szép dolog egy ilyen esküvő. Miért vágsz olyan savanyú pofát?

Laska Mert hülyeség az egész.

Sonka De hát miért? Ha két ember, aki igazán szereti egymást...

Laska ...kapnak rá egy stemplit, és mindenki berúg.

Sonka *(rövid szünet után)* Az az ember... valamit... valamit vétett ellened?

Laska Ugyan, semmit se vétett, mit vétett volna?

Sonka Azt hittem, miatta beszélsz így...

Laska Képtelenség, butaság, miért beszélnek így miatta, egyszerűen ez a véleményem, és különben is, mit kellett volna vétenie ellenem, régen volt már...

Sonka Tehát mégiscsak.

Laska Nem csinált semmit.

Sonka És te - nem szeretnél egy ilyen nagy, pompás esküvőt? Nem irigykedsz rá? Na nem, nem, csak olyan kicsit, mondjuk négyesben, lent a városban...

Laska Már mondtam, hogy hülyeség.

Sonka De a fehér ruha, az szép, nem?

Laska Milyen ruha?

Sonka Te - te - te talán nem is vagy - ...

Sonka földhöz vág egy tányért, és gyorsan elmegy, hogy ne lássák a könnyeit. Laska végigtekint a nyaralón, leüti pár akkordot a zongorán

Laska Szimfónia, hetedik tétel. Affetuoso pomposo. Érzelmesen, ünnepélyesen.

Bejön a házmester, mögötte Hules, mindkettőnél bőröndök, az egyiken huzakodnak. Utánuk Culiková és Elén jön. Elén már annyira előrehaladott terhes, és a terhesség oly nyilvánvaló, hogy nem lehet eltitkolni. Állandóan a hasában gyönyörködik

Culiková Ne simogasd már állandóan!

Szüntelenül spicces

Elén De mikor olyan bájos... Olyan, mint egy szép görbe... Nézd, hogy dombo-rodik! Tisztára, mint egy hattyúnak!

Culiková *(a többiekhez)* Nincs semmi munkájuk? Aha. Ez a magáé.

Egy érmét ad a házmesternek

Házmester Na ne, egy korona! Alázatosan köszönöm!

Culiková Szívesen. Na, mi lesz? Lelépni, lelépni!

Hulesnek nem akaródzik elmenni, de Laska Culiková intésére kiráncigálja. Amint kettesben marad Elénnel, Culiková veszekedni kezd

Elén! Az isten szerelmére kérlek! Az emberek előtt!

Elén *(gyönyörködik magában)* Sehogy sem tudom megszokni! Mintha egy nagy, gyönyörű, színes békát nyeltem volna le! És mi mindenre emlékeztet! Hor-dócskára! Kis dobra! Körtére! És oldalról - pezsgősüvegre!

Culiková De Elén, a személyzet előtt -

Elén Ah, szívesen hordanék rajta díszeket! Karácsonyfadíszeket! Vagy legalább színes bojtokat...!

Culiková Elén...! Megegyeztünk, hogy erről többé nem fogunk beszélni!

Elén És így jobban is hasonlítok apuhoz...!

Culiková Hát ez az! Hogy is tehetél ilyet! És isten tudja hol, valami bokorban!

Elén A koripálya sarkában! De hát miért nem érted? Háttha épp ellenkezőleg, jól áll nekem! Lehet, hogy csak előítélet, hogy egy nőnek karcsúnak kell lennie! Lehet hogy most vagyok életemben a legszebb!

Culiková Badarság. Azt ígérted -

Elén Ó, szó sincs róla. Semmit sem ígértem. Inkább nekem ígért mindenki valamit.

Culiková Kikezdesz egy zenésszel!

Elén Hajdanán te is egy zenésszel kezdtél ki. Hát nem érted, hogy hálás vagyok Eduardnak? Mindenki megfordul utánam...

Culiková Azt igen! De hát nekünk tartanunk kell egy bizonyos színvonalat, a mi pozíciónkban...

Elén *(komolyan)* Valóban? Mondjam talán azt, hogy egy ismeretlen fertőzést szedtem össze, közvetlenül az esküvő előtt? Úgy beszélsz, mint apu - amit nem mondtok ki, az nincs is. Azt hiszitek, hogy ha hallgattok valamiről, az magától megszűnik létezni. De a pocakom, az nem megy vissza a hallgatástól!

Culiková Nem! Te megbíztál! Csak holnaputántól leszel másállapotban!!!

Elén *(üvölt)* Nem és nem és nem! Most vagyok másállapotban, és örülök neki!

Bejön az ásító Culik

Culik Csönd legyen! Olyan nyugi volt itt, ti meg, amint megjöttök, máris rikácsoltok!

Elén Nézd csak, apu!

A hasára tűzi a kalapját

Culik Vedd le, és menj ki egy kicsit.

Elén Anyu kap egypár pofont?

Culik Kifelé!

Elén kimegy

 A retikült. Tudom én, miért üvöltesz úgy.

Culiková A retikült nem adom.

Culik Odaadod. Azt mondtam, odaadod! A retikült!

Culiková kelletlenül átadja a táskáját, Culik kivesz belőle egy pálinkásüveget, majd eldugja

Culiková Add vissza, nem a tied.

Culik Ha nem is az enyém, az én pénzemért van.

Culiková Te... te... Én csináltam belőled embert! Ha nem lett volna az apám és a pénze...

Culik Az már odébb van. Az apád már nem él, a pénz meg az enyém.

Culiková Undorodom tőled, te hitvány alak!

Culik Gyere ide!

Szó nélkül magához rántja az asszonyt, és nyugodtan felpofozza, majd mosolyogva elmegy. Culiková hangosan bög. Elén bekukkant és visszajön

Elén Megint elvette az üveget, mi?

Culiková *(szipákol)* Ühümmm... Kretén...!

Elén Ne bögj, szétmaszatolódik a festék... Az emberek észreveszik. Tartanunk kell a színvonalat.

Culiková Az nekem tökmindegy!!!

Elén De nekem nem. Így mégsem mutatkozhatasz. Gyere, legalább megmosakszol.

Culiková Fütyülhetnénk az egészre! Ha legalább nem lennél fölcsinálva!

Sír

Elén Csakhogy föl vagyok. C'est la vie! Na gyere, anyus, gyere!

Elmennek. A másik oldalról zokniban és szmokingban bejön Nebesky. A cipőjét pucolja. Hátról bejön a már kicsípett Eduard - a hajtókéjében virág, és befogja Nebesky szemét

Nebesky Eduard úr! Na mi van, gondolkozunk, gondolkozunk? Még van ideje.

Eduard Ó, én már kitaláltam.

Nebesky Azt?

Eduard Mit?

Nebesky Hisz tudja, a szaunában...

Eduard Fél névén nevezni a gyereket? Arra gondol, hogy hogyan öljük meg Culikot?

Nebesky Az istenért, ne üvöltsön!

Eduard De hisz én nem üvöltök, csak maga képzelődik. Mit gondol mi a jobb, kádba fullasztani, vagy megfojtani a függőággal?

Nebesky Csodálkozom magán...

Eduard Na ne mondja! Mi lenne, ha rákötnénk a fürdőszoba-konnektorra? Vagy párnával fojtsuk meg?

Nebesky Hogyhogy fojtsuk - azaz természetesen, de -

Eduard Mi az hogy de! Vagy dinamitot a knédlibe, mit szól hozzá? Bumm, és cafatokban a pofája!

Nebesky Várjon csak, maga komolyan beszél?

Eduard Akárcsak maga. És mi lenne, ha egy jégcsappal szúrnánk le? A jégcsap elolvad, a nyomok eltűnnek...

Nebesky Hiszen most nyár van...

Eduard Akkor gondolkozzon. Magának biztos eszébe jut valami...! Agyő!

Nebesky Várjon! Mégiscsak meg kell egyeznünk, így nem...

Eduard Van egy még jobb ötletem! Vágjuk le a fejét hegedűhúrral!

Nebesky Az istenért, valami egyszerűbbet - mondjuk valami tablettát...!

Eduard No lám! Kösz, bravó, számítok magára.

Eduard elmegy, a töprengő Nebesky szintén, de az ellenkező irányba. A színen a házmester megy át a seprővel, utána Hules lopakodik egy aktatáskával. A szűk frakkba búj, nevetségesen kinéző Sechtlbe botlik

Sechtl Nézze, mi történt velem! Összement a frakkom.

Hules Akkor kifizeti, Sechtl, a zenekar nem fejőstehén!

A házmesterhez

Majd elmegy a nevetetnékje.

Házmester Én nem nevetek, csak csodálkozom.

Bejön Stepánek - iszonyú nagy a frakkja, rá-rátapos a szárnyára; a feje be van kötve

Sechtl Nézzék. Jézusom, ez megsebesült!

Stepánek Úgy néz ki, hogy összementem abban a szaunában!

Hules Ezért magát teszem felelőssé, házmester! Ha törődne a dolgával, nem lopnának itt kabátokat! Jegyzőkönyvet veszünk föl!

Házmester Én talán -

Hules Ne üsse bele az orrát, ezek komoly dolgok!

Házmester A cipőt!!! A cipőt!!!

Sechtl *(észbe kap)* Azonnal add vissza a frakkomat, te tolvaj!

Stepánek Jézus, maga hogy néz ki - ez az én frakkom! Te csirkefogó!

Sechtl Ki engedte ezt meg neked, te dobos?

Stepánek Te botfűlű rezesbunkó!

Sechtl Te számárbőrpecér -

Összeverekszenek. Bejön Blumová, vele szemben Culik. Culik azonnal szétválasztja őket, összeveri a fejüket, és rázza a két embert

Culik Mit jelentsen ez? Majd bolond leszek még egyszer valami rendes helyre vinni magukat!

Stepánek Ellopta a frakkomat! *(Egyszerre)*

Sechtl Elvette a frakkomat!

Culik Akkor cseréljük ki, idióták! Hules!

Mindketten Köszönjük, karmester úr!

Culik Mi történik itt? Hogyhogy még nincs kifüggesztve a napiparancs? A szentségít, még nem szűntünk meg zenekar lenni! Mindenkinek levonok a gázsijából!

Hules kapkodva kifüggeszti a napiparancsot. A házmester söpörni kezd, és így, söpörve megy ki a színpadról. Az előtéren, a földön Sechtl és Stepánek kicserélik frakkjukat, és teljesen megvannak döbbenve attól, ami velük történt.

Blumová Culikot lesi

Sechtl Szimfonikus költemény, nyolcadik tétel. Enervando estingundo.

Stepánek Ingerülten és elhalóan.

Sechtl és Stepánek elmegy. Culik Hules fülébe súg valamit, aki aztán kisomfordál. Blumová Culik felé indul

Blumová Beszélhetnék magával, karmester úr?

Culik Természetesen, kedves gyermekem, egyrészt minden zenész beszélhet velem, másrészt most épp kedvem van amúgy kötetlenül locsogni...

Blumová Tudja még egyáltalán, ki vagyok én?

Culik Hát persze, cicuskám, Blumová, a hárfás lány... Látja, emlékszem, beszéljen csak őszintén, szív a szívhez.

Blumová Nem vagyok cicuska.

Culik Azt csak hiszi. Maga alighanem merészen akar beszélni. No? Csak vágjon bele.

Blumová Magát nem zavarja, hogy senki se hallgatja, amikor beszél? Magának tényleg nem fontos, hogy azokat a napiparancsait még csak el sem olvassa senki? Úgyis tudják, mi lesz kiírva: délután a sétányon, este a bárban!

Culik Befejezte? Én tudom, hogy nem olvassák, ők is tudják, hogy tudom, hogy nem olvassák, csak hogy ha nem függeszteném ki, azt kihasználnák ellenem, cicuskám.

Blumová Miért nem mondhatjuk ezt ki kerek perec? Hisz mindannyiunknak a zene a fontos.

Culik Én köpök a zenére kislányom.

Blumová Tehetséges voltam - azaz vagyok! Egész gyerekkoromban nem játszhattam a többiekkel, otthon kellett ülnöm és güriznem! A konzervatóriumban két kitüntetést is kaptam, megnyertem egy pályázatot...

Culik A diplomája is biztosan be van keretezve...

Blumová És magának van bekeretezett diplomája?

Culik Ugyan már, én nem voltam csodagyerek. Én csak ügyes voltam, kislányom...

Blumová Nem vagyok kislány!

Culik Iszonyúan lebecsüli magát.

Blumová Nem fél, hogy egyszer valaki kitekeri a nyakát?

Culik *(nevet)* Menjen már! Hisz még csak fel sem pofozott soha senki! Csak egyszer kenték össze a kilincsemet.

Blumová Akkor minek tart itt engem? Miért kell nekem meg a hárfámnak...

Culik Miért is ne mondanám meg? A szimfonikus zenekart az állam dotálja - és reklámot is jelent a tulajdonosnak. Csakhogy a sétányokra és a bárba nem illik hárfa... De hárfa nélkül nem hinnék el, hogy szimfonikus zenekarunk van, érti? Tudom, maga itt mindenkinek mindent el akar mondani - de mit ér el vele? Hova siet? Miért nem türelmesebb? Na ne sírjon már, azt csak a végső esetben szabad, és nem is illik egy ilyen estéhez és a gyerekkorom színhelyéhez...

Blumová De amikor én mindent másképp képzeltem el...

Sír

Culik *(simogatja)* Talán nem beszélek nyíltan?

Blumová *(zokogva nyújt át neki egy borítékot)* Ebben... mindent leírtam... az utolsó betűig...

Culik *(olvasatlanul széttépi a levelet)* Ezt már nem, cicuskám. Ezt nem. Hülyeségekre nincs időm.

Blumová De hát most mondta -

Culik Mondtam, de nem írtam. Azt hittem, van esze. Egyszer majd még elbeszélgetünk.

A szemétbe dobja a levelet

Agyő, kedvesem.

Blumová Maga engem...

Culik Igen, én magát.

Blumová elmegy. Amint eltűnik, Culik a szemeteskosárra veti magát, kiveszi a levelet és eldugja. Nem veszi észre sem Laskát, aki újabb terítéket hoz az asztalra, sem a házmestert. Elmegy. A házmester hiába és csalódottan kotorászik a szemétben - Laska nevet

Házmester Teee, ne bosszants!

Laska Csak nem keres valamit? Gondoltam, segíthetnék.

Házmester Te csak ne játszd meg magad! Úgy csinálsz, mintha semmi se érdekelne. Pedig éjszaka hányszor játszol mindenféle komoly zenét. De egyszer rajtakaplak!

A házmester kiköp és elmegy. Laska utána. De mivel észreveszi Eduardot, aki Stepáneket és Sechtl-t vezeti be vállukat átkarolva, megfordul, és más irányba megy el

Eduard Na mi van, fáj még a fejcskékük, uraim?

Sechtl Hát magának nem fáj?

Eduard Ugyan, edzésben vagyok.

Stepánek Ne féljen, mi már el is felejtettük az egészet, ugye, Sechtl?

Eduard Micsodát?

Sechtl Hát azt, a szaunában...

Eduard Én viszont nem felejtettem el. Mit tehetek önökért, barátaim, ha majd én leszek Culik helyén...

Sechtl Már megint kezdek rosszul lenni...

Stepánek Nekem meg kezd szédülni a fejem!

Eduard Ez természetes, a gyilkosság minden esetben meglehetősen eklhaft. De ha már egyszer elhatároztuk. Este találkozunk..., elbúcsúzunk a szabad élettől...

Sechtl Kkki búcsúzik a szabad élettől? Mi?

Eduard Természetesen én, az esküvő előtt! Hát agyó, barátaim! Ne felejtsek el!

Nevetve elmegy

Stepánek Szegény feleségem! Nyomorult gyermekeim! Én sejtettem!

Sechtl Talán csak megjátssza - de nem olyannak néz ki... a szentségit... miért nem ülök otthon a tubám mellett... én hülye... micsoda este lesz...

Stepánek *(sír)* Éjszaka!

Sechtl Szimfonikus költemény, kilencedik tétel!

Stepánek Lentando sospirando!

Hules egymás után mindenkit a terített asztalhoz ültet. Sonka az ételeket, Laska az italokat szervírozza. A hangszórókból giccses, silányan előadott zene szól. De csak Culik vidám igazán

Culik A fő az, hogy vidámak legyünk, hogy legyen min nevetnünk, mi? A fő az, hogy mindnyájan egyfolytában vidámak vagyunk. Ez aztán jól sikerült, mi, Sechtl?

Sechtl I-i-i-gen.

Culik Ezt aztán jól megaszondta! Valami vidámat, pronto!

Sechtl Én nem is tudom... én általában inkább...

Culik Tubázik, mi? Stepánek, mondjon már valami hülyeséget!

Stepánek Nem vagyok jól...

Culik Stepáneke, ne bosszantson! Eduard, mondj valami pohárköszöntőt! Ez nem legénybúcsú, hanem hullabúcsú!

Eduard *(pohárral a kezében föláll)* Hát barátaim - hadd menjen minden, mint a karikacsapás, hadd váljon valóra az összes tervük! Hurrá!

Culik Hurrá!

Egymaga örvendezik

A szentségit, ez nem tószót, csilingelniük kell a poharaknak! Még egyszer és rendesen!

Mind Hurrá...

Mindenki feszélyezetten koccint, Blumová nem

Culik Na, jobb mint a semmi, de így is szart ért az egész. Na ja, mikor fiatalon, reményekkel telve idejöttem a fürdőbe, a tulajok meghívtak vacsorára. Nyamvadt kis virsliket hoztak ki, hozzá meg olyan picike, ezüstedénykéket. Valami lötyögött bennük. Én meg leöntöttem vele a virslimet, mondom, biztosan szósz. Mindenki bárgyún nevetett rajtam, merthogy az kézmosóvíz volt; és pont ezzel hívtam föl magamra az apósom figyelmét. Na látod, ma meg kanállal zabálom a kaviárt, és csak próbáljon meg valaki röhögni! A kutya-fáját, miért nem nevet senki? Ha a felettesük anekdotázik, mulatniuk kell, hát mulassanak! Aki itt ma nem mulat, az majd aztán csodálkozhat!

Eduard Nahát, kolléga urak, Blumová kisasszony, szórakozzanak...

Blumová *(sörrel a kezében)* Engem hagyjon ki!

Sechtl Elnézést, kezdem rosszul érezni magam...

Culik Az nem kifogás. Na Nebesky, locsogjon valamit, gyerünk!

Nebesky Bocsánat, cigányútra ment...

Hules Ha megengedik, mikor még a kőbányában voltam igazgató, hát az egyik kötőrőnek a lábára esett egy kocka, mire rendkívül mulatságosan sívítani kezdett, csak hogy én ezt valószínűleg nem fogom tudni visszaadni...

Förtelmesen sívít

Culik Hules, levonok a gázsijából.

Blumová Azt hiszem, ezt nem szükséges végighallgatnom.

Föláll és megy

Culik Itt marad! Vagy levonok a gázsijából!

Blumová A pénz nem minden.

Elmegy

Culik A fiatalok nem érnek semmit. Eduard, csak te maradsz nekem, fiacskám. Egyszer majd átadom neked ezt a zenekart...

Stepáneke fulladozni kezd az ételtől

Ez az ember nem tud az asztalnál viselkedni! Levonok a gázsijából!

Stepáneke Ne, könyörgöm, azt ne!

Culik Dobják ki!

Sechtl és Nebesky kidobják Stepáneket, csak hogy ők is elmennének vele együtt

Azt nem mondtam, hogy vele menjete! A szentségit!

Eduard Lehet, hogy fáradtak, apuka...

Culik Ha én, fél lábbal már a sírban, nem vagyok fáradt, akkor ők se legyenek azok! Ne dühítsenek föl! Legyenek szívélyesek és vidámak, különben rossz vége lesz!

A zenészek erőltetetten nevetnek

Ezt nevezik maguk nevetésnek? Olyanok maguk, mint a haldokló hattyúk! De majd én fölfrissítem magukat, banda, vetkőzz, és gyerünk a szaunába! Na mi lesz?

Eduardon kívül mindenki gyorsan vetkőzik

Edus ne, neki még szüksége lesz az erejére.

Eduard Arra aztán igen, ugye barátaim.

Stepáne! De hát a szaunában most nem fűtenek! Legyen könyörületes!

Culik Nem érdekel! Lelépni! Hules, ne bújjon el, maga viszi oda őket!

A levetkőzöttek toporognak és fagyoskodnak. Culik dobbant

A szaunába! Agyó, kedveskéim!

A zenészek a szaunába futnak

Még magukra nézni is undorító. Ma mindenkitől undorodom. Magamtól is. Egymagam megyek a tábortűzhöz harmonikázni!

Eduard De hát, apuka, nincs is harmonikánk...

Culik végigméri, a zsebéből egy kis szájharmonikát húz elő, játszani kezd és elmegy

Na, ez is megvolna. Tizennegyedik tétel: Piacevole pastoso. Tetszetősen, lágyan.

Eduard elmegy. A házmester összeszedi a csikkeket és a maradékokat, Laska Sonkával leszedi az asztalt

Házmester Egy valamirevaló csikket se képesek eldobni, művészcürhe. Nem kérsz egy slukkot?

Laska Nem, kösz.

Sonka Ezek a maradékok neked még ízlenek is!

Házmester Ízlik, nem ízlik, ingyen van.

Sonka Csak hogy tudd, undorodom tőled! Nézz a tükörbe, hisz a hajadban még ott a múlt heti spagetti! Piszkos a körmöd, apus, bűdös vagy! Hát sohasem nézel a tükörbe?

Házmester Nem! Különben is, minek? Ugyan mit látnék benne?

Laska *(átöleli Sonka vállát)* Az első napon túl vagyunk.

Sonka Te meg ne nyúlj hozzám! Én nem maradok itt, én elszököm!

Laska De hová?

Sonka Fáradt vagyok! Fáradt!

Elmegy

Házmester Az csak látszat, hogy mindenki belém törölheti a lábát. Te is tévecc. Ha eccer mi, harmincmillió házmester eccerre ugrunk egyet, földrengést okozunk a föld másik felin. Elpusztítsuk Ausztráliát. Majd meglátod!

Ő is elmegy

Laska Miért Ausztráliát?

Kiviszi az edényeket. Sötétedni kezd. Kinéz Sonka, tiszta-e a levegő. Éppen jön Eduard. Állandóan fölfelé néz, virágot hoz

Eduard *(anélkül hogy odanézne)* Itt vagyok, Sonicka kisasszony.

Sonka Hová néz?

Eduard Föl. A csillagokra. Látja? Ursa Maior. Az Androméda és az Orion a híres köddel. Kassiopeia. Vega. Az eridani S alakú galaxis...

Sonka Nekem még soha senki nem beszélt az Eridanról.

Eduard Csupa titok ez a világ.

Éjszakai hangulat. Hátrul Culik kissé ügyetlenül harmonikázik. Elén hiába vár; a zenészek a szaunában fagyoskodnak; a zongoránál Laska gondolataiba merülve iszogat

Minden bonyolult, távoli, idegen... És mi értelme van az egésznek? Mi célja? Hogy mi, emberek, megtudjuk, milyen parányiak és jelentéktelenek vagyunk?

Sonka Én is nézem a csillagokat, de így még nem gondoltam rájuk. Azt ígérte, valamit még kiolvas a tenyeremből.

Eduard Tudom. De inkább ne.

Sonka Mondjon el mindent. Az igazat.

Eduard Fájdalom vár magára. Remény és aztán csalódás.

Sonka Köszönöm, hogy megmondta.

Eduard Ah, Sonicka... Úgy vágyom egy kis simogatásra... Iszonyú nehéz a fejem, ma nem tudok egyedül lenni.

Sonka De holnap nősül...

Eduard Mindez oly nehéz, mint az ólom... Templom vagy guillotine, mit tudom én.

Sonka Jöjjön be hozzám. Ha majd mind alszanak.

Eduard meg akarja csókolni, de Sonka csókolja meg őt és elrohan. Laska az üvegből iszik, és játszani kezd

Laska A malacka a pávára
oldalvást kinézett
gyönyörködjék önmagába
ördög vigye e szépet

Eduard Ezt ismerem.

Laska Ismerned is kell. Hisz együtt játszottuk.

Eduard Egész nap meg akartam neked mondani, hogy... Akkor nem volt más választásom. Egyszerűen tisztességesebbnek tartottam...

Laska Ki tudja, talán én is megtettem volna, csak hogy te mindig gyorsabb voltál. Miféle könyveket is találtunk ki akkoriban? Nem, nem olyat, amit mi írunk, hanem amit rólunk írnak majd... Eduard Neumann és a közép-európai zongorafaktúra. Neumann tonalitása. Neumann és Mozart!

Eduard Laska és Beethoven.

Laska Szép kis marhák voltunk. Figyelem, a Piros hetes következik!

Játszani és énekelni kezd

A páva kiált nonono
malac ebbe ne szóljon
hisz a disznó mást se löncsöl
csak moslékot és lötytyöt

Eduard Megpróbáljuk együtt? Mint hajdanán? Az üveget! Itt vagy valahol másutt?

Laska Itt is jó lesz.

Kiissza a maradékot

Kezdhetjük?

Mindketten *(énekelnek)*

Eccer aztán jött egy alak
böllér volt a szakmája
megszúrta a malackánkat
hogy tátva maradt pofája
feldobta a patácskáit
s visított egy hamisat
malac lelkét pediglen
angyal vitte mennybe...

Sötét - szünet

MÁSODIK FELVONÁS

5. jelenet

A nyaraló előtt

A zongora alatt Laska alszik, ezúttal egyedül, kakaskukorékolást hallunk. Balról előbukkan Eduard, aki gallérjánál fogva cipeli be a házmestert, az meg nagy sietve a nadrágját húzza föl

Házmester Engedjen el! Fölszólítom! Azonnal!

Eduard Na, fognak ám csodálkozni az emberek... Mit csinál az udvaron, na mit?

Házmester Az az én magánügyem!

Eduard Ez lesz ám a meglepetés, mi? Mindenki meg fog döbbsenni ezen a magán-
ügyön! Hogy az udvaron maga a házmester, a házmester...

Házmester Uram, ha nem szól senkinek, nem nézem meg többé a cipőjét.

Eduard Kevés.

Házmester Ki is pucolom magának!

Eduard Hideg, hideg.

Házmester Akkor talán - akkor talán - és különben is, honnét mászott elő, amikor engem meglátott, ha? Talán a szobácskájából, az ablakon át? Vagy netán a szűz menyasszonyka szobája vót az? Na, csak nem ment el a viccelhet-
nékje? Jaja, én mindent észreveszek.

Eduard Hm. Akkor valamit valamiért, nem, házmesterkém?

Házmester Lássá, hogy megegyezünk. Hisz emberek vagyunk!

Eduard Gondolja?

Eduard sarkon fordul, kifelé indul, de a házmester utoléri, és egymás tenyerébe csapnak. Aztán a házmester visszajön, és hirtelen megtorpan

Házmester Na jól van... Tegyük fel, hogy semmi se lesz a dologból - de most mihez
kezdek? Mit ér így az életem?

Trikóban és klottgatyában Culik fut be, köhög. Ezzel fölébreszti a zongora alatt alvó Laskát

Laska Muszáj ilyen iszonyúan harákolnia?

Culik Talán nem. De megszoktam. Házmester!

Házmester Tessék, tessék... már itt is vagyok, picinykét hátba vágni, tessék -

Culik Nyomorult öregség! Undorító egy dolog, házmester! Azt tanácsolom, sose
öregedjék meg. És a koporsó sem tetszik nekem, egy csöppet sem. Semmi se
tetszik. Sajat magam se. Na, kezdje.

Házmester Ma nincs semmi.

Culik Szedje össze magát, ember! Ez így nem megy! Ez sehova sem vezet! Ilyen lazaság többé ne forduljon elő. Világos?

Házmester Igenis, kérem...

Culik Szóval az úr semmit se látott, semmit se hallott! Én meg három névtelen levelet is kaptam! Egyiket se írták alá! Jellemtelen és lusta, ez már sok! Lelépni!

A házmester elszalad. Culik arcot mos, aztán fölsóhajt

Na gyerünk - újra és megint... Körhinta! Sziszifuszi körhinta! Mi örömöm van nekem ebből? Tovább, mindig csak tovább... Így hát: Szimfonikus költemény, második rész, lento lusingando. Lassan, hízelgően...

Elmegy. A másik oldalról bejön Eduard, az asztalhoz ül. Rögvest beszalad tálcán a reggelivel a ragyogó Sonka, miközben Laska kikászálódik a zongora alól, mosakszik, köhécse stb.

Sonka Jó reggelt, tisztelt uram! Fogadja cégünk üdvözlését...

Megcsókolja Eduardot

Boldog vagyok, Edus, boldog!

Eduard *(köhint)* Én is, én is! De most nem szabad tegeződnünk!

Laska Eduard! Gyanúsán üdén nézel ki. Neked nem fáj a fejed?

Eduard Egyáltalán nem, barátom. Sokat bírok.

Laska Na, Sonicka, ne vágj már ilyen képet... Ne haragudj, hogy tegnap nem jöttem, de tudod itt a véglegénnyel ittunk egy kicsit, érted?

Sonka *(fagyosan)* Értem. Még valamit?

Laska Ajjaj! Hozzád is ilyen búbajos volt a jövődöbelid?

Eduard Elén nem szólt semmit.

Elmegy

Laska Sona... ne haragudj már, én tényleg akartam, de -

Sonka Hagyj békén! Mindenki hagyjon békén! El akarok menni! El! A városba! A városba!

Elmegy. Laska leszedi az asztalt. Leejt egy csészét, majd rövid habozás után széttapossa. Bejelenti a következő képet, és ő is elmegy

Laska Tizenegyedik szám. Mormorendo, mormoroso. Dörmögve, mormogva.

Az ágyban Hules és Culiková fekszik. A már fölöltözött Culik odalopózik, és lerántja róluk a takarót

Culik Így ni - most megvagytok!

Culiková Ááááá! A férjem! Segítség!

Hules Bocsánat, karmester úr, én - talán tévedésből...

Culik Tűnjön el, Hules. Magával majd később számolok.

Hules, ruháját fölkapva eltűnik. Culik az ágyra telepszik, és búskomoran medítál

Pedig milyen szép reggel volt ma... A nap úgy bukkant elő a nyaraló mögül, mint egy aranyszínű narancs... A völgyben a rétek oly zöldek voltak, mint a százkoronás, a medence vize úgy csillogott, mint egy kupac fém ötös...

Culiková Hagyd ezt a locsogást.

Culik És mindebbe madárdal vegyült, csobogtak a pisztrángok, akarom mondani a patakok...

Culiková Ha arra vársz, hogy most az egyszer én kezdjem, akkor nagyon tévedsz.

Culik Kedves Alzbéta, az a mód, ahogyan élünk, őszintétlen, és éppen ezért természetellenes. Szabadságra van szükségünk... Röviden, azt javaslom, hogy békésen váljunk el.

Culiková Az tetszene neked csak igazán! Soha!

Culik Szóval megint nem akarsz válni?

Culiková Eszemben sincs!

Culik De hát miért, a hétszázát? Legalább kilenc éve nem háltunk együtt!

Culiková Tizenegy.

Culik Akkor mi örömed van ebből a házasságból?

Hules *(bejön)* Bocsánat, én csak... valahol itt felejtettem a zoknimat...

Culiková hozzávágja

... Köszönöm... kegyelmes asszonyom... nem akartam zavarni...

Culik Kifelé!

Hules elrohan

Hol is hagytam abba?

Culiková Hogy mi örömed van belőle?

Culik Nekem aztán semmi.

Culiková Te kérdezel engem! Hát én megmondom neked, mi örömöm van belőle! Rég tudom, hogy unsz, hogy az idegeidre megyek. De te is az idegeimre mész. Égő cigarettát hagyok az asztalon, egy csomó hisztérikus, kifestett banyát hívok meg magunkhoz, gonosz vagyok - de feltetted magadnak valaha is a kérdést, hogy miért vagyok ilyen?

Culik Egész életemben ezt kérdeztem magamtól.

Culiková Már akkor gonosz voltam, mikor elvettél! Mindig csupa őszintétlenséggel árasztottalak el, milyen virágszál nevelkedhetett hát ott föl? Aztán meg elvettél te, az apám és a karrier miatt.

Culik Fordítva.

Culiková Most már züllött vagyok, és te azt hiszed, hogy elválok? Hogy az egész fürdő rajtam nevesse? Nem, nem, én a karmester úr felesége vagyok és maradok, aki előtt mindenki meghajol a kávéházban? És akarsz tudni, miért lettem züllött? Egyáltalán nem kellett volna, de a haragom ezt tanácsolta.

Bosszúvágából züllöttem le. Én vagyok a te legnagyobb büntetésed - és épp ezért veled maradok.

Fogja a köntösét és kimegy. Culik fölívölt

Culik Hules! Hules!

Hules berohan

Már megint nem sikerült, Hules. Ellazsálta a dolgot, Hules! Maga már megint nem ért egy fabatkát sem, Hules!

Hules De mikor minden erőmet kiszívta az a szauna,

Culik Képtelenség, a szauna erősít. Azért építették a tulajdonosok. Valaki mást kellett volna találnom, ennyi az egész. Legközelebb Stepáneket bízom meg, annak öt gyereke van.

Elmegy

Hules Főnök úr... én igyekezni fogok... én mindent megteszek...

Hules elmegy Culik nyomában. Egy nagy csomaggal bejön Blumová, és feltűnő helyen telep-szik le. Nebesky, Stepáne és Sechtl fejüket összedugva és sugdolózza jönnek be. Velük szemben kitárt karral a frakkba bújt Eduard mint vőlegény

Eduard Uraim, uraim, úgy örülök, hogy láthatom magukat! Mindjárt itt az esküvő. És cselekedni fogunk, barátaim! Stepáne? Miért köhög?

Stepáne *(rekedten)* Sülve-főve a szaunában...

Eduard Nos, uraim - Culikot ma este gyilkoljuk meg, az álarcos mulatságon. Most pedig kiosztjuk a feladatokat, ha nincs ellene kifogásuk... De nem is lehet, ugye?

Sechtl Rosszul vagyok -

Elájul

Eduard Locsolják föl, hadd ne kelljen kétszer beszélnem.

Nebesky De hogyan? Várnunk kell... Hacsak, talán - a szájon át lélegeztetés...

Stepáne Ennek?

Eduard Kitűnő! Szájon át lélegeztetés! Gyerünk, hajrá, csak lelkesen!

Nebesky Akkor kezdje el.

Stepáne Maga találta ki, kezdje maga!

Nebesky Sajnos, herpeszem van...

Stepáne Ennek biztosan meg se kottyán a herpesz!

Eduard Ne veszekedjenek, hisz olyan szép hagyományt teremtettünk, húzzanak gyufát!

Odanyújtja

Nebesky Na gyerünk, Stepáne, ne akadékoskodjon.

Stepáne Ugyan kérem, maga a rangidős...

Nebesky Nem, nem, csak szépen, ábécé sorrendben!

Stepánekk Aha, vagy úgy...

Húz

Fejetlen gyufa! Rövid...

Nebesky *(örvendezik)* Rövid, fejetlen!

Stepánekk De maga becsapott! Az es az ábécében az en után van! Ez a maga gyufája!

Nebesky Nem, nem, én a másikat húztam volna!

Eduard Ahogy tetszik.

Odaadja neki a másik gyufát

Nebesky De hisz ennek sincs feje!

Eduard Épp ez a vicc lényege. Na gyerünk, nincs időm!

Stepánekk Ne, nekem öt gyerekem van...

Stepánekk habozva Sechtl szájára fölé hajol. Sechtl szenvedélyesen viszonozza a csókot

Sechtl Sona! Sona!

Stepánekk Eresszen! Pfuj!

Nebesky Ne húzza az időt.

Stepánekk Maga hallgasson, maga kezdte az egészet! Bezabálhatnánk, aztán mehetnénk haza! Minden maradhatott volna a régiben! Ez a maga bűne!

Nebesky Én ezt nem így gondoltam! Nem kellett volna csatlakozniuk!

Sechtl De hisz én egy közönséges halandó vagyok, se szemét, se hős, én csak a tubámon akarok játszani!...

Eduard Látom, újra észhez tért. Folytatom: Megöljük Culikot -

Stepánekk - legalább mondja valahogy érzékenyebben -

Eduard Az álarcos mulatságon -

Nebesky Multság -

Eduard Kimennek a biztosítékok. A sötétben Stepánekk úr balra, Sechtl úr jobbra figyel, Nebesky úr Culikra vigyáz.

Sechtl Kezdek rosszul lenni...

Eduard Aztán mindnyájan rávetjük magunkat... Ott hagyjuk az asztal alatt. Majd mindenki azt hiszi, hogy szokása szerint berúgott. Kezdődik a szezon, a tulajdonosok majd nem akarják, hogy botrány legyen a fürdőhelyen, minden elfelejtődik. Rendben?

Stepánekk *(letérdel)* Könyörgök, mondja már végre, hogy az egész csak egy hülye játék! Eduard úr, nekem családom van, én csak szolgálalelkűségből értettem egyet! Nem gondoltuk mi ezt komolyan!

Eduard A játék néha komoly dolog, ahogy azt Nebesky kolléga úr mondta.

Sechtl *(letérdel)* Nebesky, tartania kellett volna a pofáját!

Nebesky Egyszerre mindent csak én? Azt már nem! Maga is azt mondta, hogy -

Eduard Csönd! Elmehetnek!

A zenészek szétszélednek, mindegyik más irányba. Blumová rezzelés nélkül figyeli az egészet. Eduard nevet

Na mi van, fiúk? Ki kinek zavarta össze a fejét? Ki kinek fűszerezte meg az esküvőjét? És most még eljátszom veletek egy mazurkát, kedveskéim! Szimfonikus költemény, tizenkettedik szám! Poco a poco ponderoso! Fokozatosan nehézkesen.

Eduard elmegy. Blumová nem reagál. Bejön Culiková, kezében az esküvői ruhával, Elént üldözi, aki egy szál alsószyoknyában futkos; hasát girlandokkal díszítette föl, és dobol rajta

Elén Bummtaratá, bummtaratá, táá! Megdöglött a kecske, leégett a hááz!

Culiková Elén, az istenért, kérlek!

Elén Engem mulattat. Valami kell, hogy mulattasson! És hogy ma van az a nap, nagy N-nel? Az nekem nem is olyan fontos. Bummtaratáá!

Culiková De hát fontos kell hogy legyen!

Elén Látod, nem az!

Culiková Legalább egy kicsit maradj egy helyben...

Ráhúzza a ruhát

Nem lehet bekapcsolni, most, hogy annyit fölszedtél!

Elén Anyus, én nem fölszedtem, engem fölcsináltak! A koripálya sarkában!

Culiková Ne kínozz! Azt hiszed, nincs már elegendő így is?

Elén Akkor - gombolj be.

Culiková És ha nem bírja ki?

Elén Ha én kibírom... Au!

Culiková Az istenért kislányom - talán csak nem fáj... Elén...

Elén Nem, nem fáj semmi... És már nem is fog.

Culiková Elén... kislányom... nem akarod meggondolni magad? Még van egy utolsó lehetőség...

Elén És ezt éppen te és éppen most mondod nekem?

Culiková Persze hogy én... nekem sosem volt hozzá bátorságom, de - még mindig jobb most, mint soha, Elén. Nézz rám!

Elén De azt ne... nem, nem...,

Culik Na mi van, édes kislányom, aranyoskám, hogy érzed magad, hogy vagy?

Elén Egymás közt vagyunk, nem kell ilyen kedvesnek lenned...

Culik Rosszabb apát is kifoghattál volna... De ha már egyszer én vagyok az, mit lehet tenni.

Megérinti a lány hasát

Na, rugdalózik, rugdalózik?

Elén Nem tudom. Most valószínűleg alszik. Konyakot adtam neki.

Culiková Elén, de hát azt ígérted -

Culik Te hallgass. Hogy aludtál Elén, hm?

Elén Úgy, ahogy egy boldog menyasszony alszik.

Culik Értem... Tudod ha a Bahamákon születtem volna, talán egy jachtot kaptam volna hozományba, és Jamaikára utazgattam volna. Így viszont - így viszont a halastóhoz járok. És a boldogság, az annyi, mint meggyőzni magunkat, hogy a halastó jobb.

Elén Mindig ugyanazt a hibát követed el, drága apukám... A boldogság nem csalás, ahogy azt ti gondoljátok. A boldogság olyan, mint a tükör, nem tudod se lepélni, se megdumálni. Ne hazudj magadnak!

Culik Te képes vagy erre?

Elén Igen is meg nem is.

Culik És az esküvő -

Elén Tudsz jobbat?

Culik Akkor légy szíves, kösd meg a nyakkendőmet.

Elén megköti a nyakkendőt. Culiková nemtetszéssel figyeli őket. Valószínűleg egyiküket sem érti

Na, anyus, induljunk. Férjhez megy a lányunk, mosolyogni fogunk!

Culiková Majd csak az emberek előtt locsogj, légy szíves.

Elkészültek. Hules bevezeti a zenészeket, Laska és Sonka nézelődik. Beszalad a nevetséges, rá nem illő havelockba bújt házmester

Culik Hules, minden rendben van?

Hules Természetesen karmester úr, itt szinte... Mikor még egy házasságközvetítő iroda igazgatója voltam -

Culik Hules! Ne ingereljen!

Hules Azt akartam mondani, hogy a vőlegénynek hiányzik az ekvivalens apja és a latens tanúja.

Eduard Házmester, mi lenne, ha helyettesítené az apámat? Nem, nem fogom apusnak szólítani

Házmester Ne provokáljon!

Culik Hm. Azt hittem - azt ígérték, hogy a tulajdonosok közül jön valaki tanúnak -

Hules Senki sem jött, úgyhogy -

Nebesky *(csendesen Sechtlnek)* Már leírták...

Sechtl Szóval igaz. Rosszul vagyok...

Culik Nebesky, vállalja át maga. Maguk legalább ismerik egymást Elénnel. Hules, maga vezeti be az anyós asszonyt, azaz a feleségemet. Álljanak sorba.

Miközben mindenki sorakozik és az első helyekért lökdösődik, Eduard megszólítja Elént

Eduard Nagyon jól áll ez neked. Kitűnően nézel ki...

Elén Tudom. Lehet, hogy most vagyok életemben a legszebb.

Eduard Kicsit megváltoztál, magam se tudom, miben... Talán a hangsúlyod...

Elén Sokat tanultam, elhiszed?

Eduard Elén, én - helyesebbnek tartottam -

Elén Nem tudom, miről beszélsz, kedvesem.

Culik Itt a karom, Elén! Hules, indulunk!

Elmennek. Kivonulásukat Laska indulója kíséri (ugyanis ez Laska dalának a ritmusa) - a vendégek eltűnnek, Sonka mint egy holdkóros utánuk

Laska *(énekel)*

Másnap aztán ez az alak
a pávát, hopp, elfogatta
uszályát meg, azt a szépet
szó nélkül lekopasztotta!

Pávánk el volt keseredve
a pulykák meg csak nézték egyre,
hogy püspöke táján
csak két toll mered árván!

A dal közben Blumová kibontotta a csomagot. Egy kocsmai tangóharmonikát húz elő belőle. Megpróbál együtt játszani Laskával. Az eredmény siralmas. Blumová majdnem elsírja magát

Döbbenten

A rézfánfűtyülő rézangyalát, mit képzelsz, mit ér ezzel?

Blumová De ha egyszer játszani akarok... És már mindegy, hogy min!

Laska Tudja, én - én tulajdonképpen zongorista vagyok. Sőt valamikor Eduard évfolyamtársa voltam.

Blumová Ne beszéljen Eduardról.

Laska Elválaszthatatlan pár voltunk. Mindent együtt csináltunk. A malőröket is...

Blumová Beszélni mindenről lehet, de ki hallgassa ezt!

Laska Eljártunk a bárókba pénzt keresni, az meg tilos volt...

Blumová Már magamat sem értem. És erről... Ki tehet erről?

Laska Aztán meghírdették a pályázatot... Karmesteri állásra... Csakhogy -

Blumová Úgy szeretném megértetni magam!

Laska Valaki bejelentette az iskolában, hogy bárókban játszunk... Gondoltuk, fölösleges, hogy mindketten elvigyük a balhét, és sorsot húztunk, ki vállalja föl. Edus húzta a rövidebb gyufát... Csakhogy bebizonyosodott, hogy ő volt a feljelentő.

Blumová Mégiscsak kell, hogy legyen remény. Valakinek meg kell értenie engem.

Laska Kirúgtak... Így hát pincér vagyok. Végül is akkor zongorázok, amikor csak akarok...

Blumová Maga könnyen beszél, ha egyszer pincér! De én azt hittem, hogy a muzsikával megváltom a világot. Mit tegyek? Mit? Ráadásul utálok a harmonikát...

Laska *(énekel)*
Ebből aztán következik
az az örök igazság,
ha szép halál akaródnak,
élj úgy mint a malackánk

A ragyogó páva szépség
vége gyászos - nincs itt kétség
hisz mindenki őt nyuvasztja
s eleven megkopasztja!

Blumová Kabaré! Heherészás... Énekeljen, amit akar. Nekem ki kell tartanom!

Eduard Szorítok magáért. Talán...

Blumová Sokra megyek vele.

Blumová elmegy. Előbukkan Sonka. Látszik, hogy valamire elszánta magát, szinte szétrobban a feszültségtől

Sonka Akarok neked... akarok valamit - mondani... Vagy mégse, mutasd a kezed! Mutasd!

Megfogja Laska kezét

Az életvonalad girbegurba... mint a kígyó gerince...

Laska Mióta jószol tenyérből?

Sonka Ma reggeltől... Aztán itt bizonytalanságot látok - és rejtett kívánságot. Te szeretnél valamit, de szégyenled megmondani! Félsz. Vágj bele, a mindenit!

Laska Nem tudom mibe. Hogyan tovább?

Sonka ...hitványtságot és nyomort látok. Tudod, én - elmegyek innen.

Laska Miért?

Sonka Egyszerűen nem tudok így élni. Egyszerűen elmegyek. Máshová!

Laska Le... A városba...

Sonka Hát nem beszélsz le? Semmit sem teszel?

Laska Kislány - szeretnék - de nem megy. Képtelen vagyok rá. Talán nem olyan a természetem. Tudom, ez -

Sonka elmegy

Kár. Talán.

Egy szomorú akkordot kezd pötyögni, de megzavarja a Stepáneket és Sechtlt navigáló házmester. A két zenész az ájult Elént cipeli. Utánuk szép lassan mindenki bejön. Hules is igyekszik irányítani

Házmester Utánam, jobbra, óvatosan...
 Hules Utánam, balra, vigyázzanak...
 Mindketten Ne üsse bele az orrát!

Lefektették Elént

Nebesky Elén, Elén, térj már magadhoz...
 Eduard Jobb lesz, ha nem tegezi a feleségem.
 Nebesky Ha egyszer elájult, szegényke...
 Culiková Még szerencse, hogy csak a szertartás után!
 Culik Ne dumáljanak, adjanak neki cseppeket!
 Culiková Cseppeket?
 Culik Konyakot, a szentségít.

Culiková elfeledkezik magáról, benyúl a retiküljébe, és a saját üvegéből itatja meg Elént. Amint Elén ivott és hangosan fűlőhajtott, Culik elkobozza az üveget. Culiková dühös, de szégyelli magát az emberek előtt

Házmester Kár, hogy elájult, mert maga a szertartás nagyon jól sikerült, akárcsak az én esküvőmön, ami persze egész másmilyen volt, csak a menyasszonyka volt szintén hasas.
 Culiková Itt senki se hasas, ember!
 Elén *(fölpattan)* Hát persze! Csak fűlszedtem egy kicsit!
 Eduard Istenien nézel ki, kedvesem.
 Elén Tudom - kedvesem!

Elén elutasítja a felkínált segítséget, és egyedül indul el. Culiková kis ideig habozik, majd utánamegy. Culik a kommandírozó Eduardot figyel, aztán elneveti magát

Culik Ne menjünk kacsavadászatra, fiacskám? Kölcsönadok neked egy puskát.

A zenészek megállnak és megmerevednek

Eduard Ezer örömmel, főleg ha töltve is lesz - apuka.
 Culik Voltál már valaha ilyen vadászaton?
 Eduard Még nem. És maga?
 Culik Ó, öreg vadász vagyok én. Mehetünk?
 Nebesky Szerencsés vadászatot.
 Sechtl Kezdek megint rosszul lenni...
 Eduard Nem szabad annyit innia. Menjünk, apuka...

Eduard és Culik elmennek. A házmester eltűnik. Hules is. Stepánek elvezeti Sechtl. Laska pötyög a zongorán

Nebesky Szimfonikus költemény, tizenharmadik tétel -

Sechtl Az ne. A tizenhármas szerencsés szám. A tizenhármast átugorjuk. Szimfonikus költemény tizennegyedik tétel: Infernale brioso. Ördögien, tüzesen. Hehe.

6. jelenet

Kacsavadászat

Eduard és Culik mászkálnak, és kacsára lövöldöznek. Fönről kacsák potyognak, de csak akkor, amikor Culik lő. Így hát Eduard legalább a zsákmányt cipeli

Culik Ez aztán az élvezet, mi? Van abban valami metafizikai, ahogy ezek az ebadták potyognak! Szünetet tartunk. Szereted a természetet, fiacskám?

Eduard Ki ne szeretné, apuka.

Culik Igyunk, attól jobban megoldódik a nyelvünk.

Culik előhúzza a feleségétől elkobzott üvegeket. Az egyiket Eduardnak nyújtja

Hála nejemnek, ennek a zugivónak, jól el vagyok látva. Hja fiacskám, még pár üveg, még pár év - és zsupsz a sírocskába.

Eduard Köszönöm, apuka.

Culik Hagyd a fenébe ezt az apukázást. A puskával meg óvatosan, pont rám célzol.

Másfelé fordítja a csövét

Ha tudnád fiacskám, hányszor fog el a szorongás. Nem tudok elaludni tőle. Éjszaka fölülök az ágyamban, nézem a feleségemet, ahogy a nyitott könyvön alszik, és egyszerre csak elfog a félelem, hogy megáll a szívverésem - azután kinézek az ablakon, ki az idegen, sötét ablakokra és arra gondolok: vajon hányan állnak ott úgy, ahogyan én? Sorolni kezdem magamban, mit értem el és mit is akartam tulajdonképpen elérni, és azt veszem észre, hogy nem emlékszem rá. Valahogy összekavarodott az egész. Tudod, hogy kezdődik? A megbékéléssel. Megbékéltem a feleségemmel, megbékéltem a pocakkal, és senkiinek sem tudom bemagyarázni, hogy nem a sörtől van.

Eduard És nem a sörtől van?

Culik Fiacskám, ez nem vicc. De tudod, mi vigasztal? Hogy te is ugyanebben a cipőben jársz. Pár év múlva a te feleséged is ugyanolyan elhasznált és acsarkodó lesz, mint az enyém.

Eduard Biztosan?

Culik Hisz az én lányom... Huszonöt év múlva te fogsz itt ülni valami vővel, aki a pénzedre és a posztodra áhítozik...

Eduard Én nem.

Culik Majd meglátod.

Lő, leesik egy kacska

Eduard Tulajdonképpen miért nem lőttem még semmit?

Megy a kacsáért

Culik Ide figyelj, volt egyszer egy ember, aki egy Sumava alatti falucskában élt a családjával meg a hét gyerekével egy nedves pincehelyiségben. Húsz év elteltével Pilsenben talált munkát, és fölköltöztek a városba, egy száraz, első emeleti lakásba. Csakhogy állandóan valahogy búval bélelt meg részeg volt, míg aztán egy napon a barátai meg nem kérdezték, hogy miért, és ő azt mondta, hogy abban a faluban jobb volt... Ott még volt reményem arra, hogy egyszer fölkerülök Pilsenbe, és száraz lakásom lesz...

Eduard Mit jelentsen ez?

Culik Útmutató. A Sumava lejtőinél maradni.

Eduard Miért nem maradt ott maga?

Culik Ez nem mindig sikerül. Meg nem is akaródzott, és fiatalabb is voltam.

Eduard És most itt van. A fürdő zenekarának karnagya.

Culik Ja.

Lő, leesik egy kacs

Eduard *(az az érzése, hogy végre megmondhatja)* Egy zenekaré, ami voltaképpen nem is zenekar, a sétányon és a bárban játszik, mindig ugyanazt... És maga húsz zenészt számít föl és karmester úrnak szólíttatja magát...

Culik A fürdővendégek és a külföld miatt. Jobban hat.

Eduard Így hát ünneplik, és mégsem ünnepelt, engedelmeskednek magának, és még sincs tekintélye, nem hazudnak magának, de úgyse mondják meg az igazat, csókolgatják, de senki se szereti... Még a muzsika sem érdekli... Él maga egyáltalán?

Culik Fiacskám, lehet hogy én hülye vagyok - de te álszent vagy, és az sokkal rosszabb. Már megint rám célzol.

Eltolja Eduard puskájának csövét más irányba

Eduard, már korábban úgy döntöttem - és ez a beszélgetés csak megerősített elhatározásomban -, hogy átadom neked ezt a zenekart. Öregszem, pár éven belül vár rám a sírocska...

Eduard Micsoda?

Culik Csináld te. Csináld azt, amit tudsz. És főleg azt, amit akarsz.

Eduard Ezt komolyan gondolja?

Culik Halálkomolyan. Áll az alku?

Eduard Hát - áll!

Kezet fognak

Culik Kösz... Hules! Hules! Indulunk!

Előbukkan Hules, egy kerekas ruhatári fogast húz maga után, melyen további kacsák lógnak

Hules Végeztünk, karmester úr?

Culik Egyelőre igen. Üdv, Eduardom!

Culik elmegy, Hules, a fogast tolva, utána. Eduard egy kis ideig döbbenten bámul

Eduard Úgy látszik, van még mit tanulnom...

Vaktában lő egyet. Fönről egy zuhanó madár süvítése hallatszik. Egy döglött veréb esik a földre. Eduard hitetlenül nézegeti

7. jelenet

A nyaraló előtt

E pillanattól fokozatosan mindenki - a házmester, Sonka és Laska kivételével - álarcot ölt. Mindenkinek állatkosztümje-maszkja van, de azért jól látható, ki kicsoda. Culik elefánt, Eduard majom, Sechtl tehén, Nebesky róka, Stepánek birka, Culiková tyúk, Blumová nyúl, Elén galamb, Hules kutya. De most csak a zenekar, Culik, meg Hules gyülekeznek és Eduardot várják

Hules Szimfonikus költemény, tizenötödik tétel, finálé: Prima vista! Briosio! Oscuramente! Severamente! Crescendo! Tenuto da capo!

Culik Uraim, hölgyem, olyasmit jelentek be, aminek biztosan örülni fognak, ahogy magukat ismerem. A világon semmi sem örök, én sem vagyok az, egyszer nekem is üt az órák és muszáj - zsupsz a sírocskába... Ezzel azt akarom mondani, hogy itt az ideje, hogy valaki más vigye tovább - izé - hogy induljon el vele - hogy vigye... a...

Hules A karmesteri pálcát?

Culik Egyszóval mi viszünk valamit, maguk meg továbbviszik. Eduard, fürdőzenekarunk új karmesterévé nyilvánítalak. Taps. Kérdés nincs.

Hules De mit -

Culik Kérdés nincs.

Elmegy

Nebesky Hát - gratulálok...

Sechtl Én is, én is...

Stepánek Gyermekeim nevében... na látja, el is felejthetjük a dolgot...

Eduard Igen, így kissé más a helyzet -

Blumová el akar menni

Várj, kérlek...

Blumová Nincs időm. Megyek gyakorolni a harmonikán!

Elmegy

Eduard Egy szóra, barátaim...

Sechtl A tubát is érinti a dolog?

Eduard Mindent érint. Barátaim, most aztán van esélyünk. Mindent másképp fogunk csinálni. Újból, az elejétől. Alapjaiban változtatjuk meg a repertoárt, sétány-

zenekarból igazi zenekarrá kell válnunk. Tatata tá! Istenem, micsoda érzés! Erre vártam! Végeztünk a bárral... Épp ezért szívesen hallanám észrevételeiket. De őszintén!

Érdekes módon nagy csönd támad. Ebbe a csöndbe jön be Laska - tálcán poharat hoz

Vagy talán nincs mit mondaniuk? Mindent megfelelőnek találják? Azt azért mégse! Nebesky úr - nincs semmire szüksége?

Nebesky Gyakrabban kéne új lószőr... új vonó... csapnivalók, szakadnak...

Eduard Tehát egyszer a lószőr... És maga, Sechtl?

Sechtl Nem is tudom, én...

Eduard Értem, maga tubázik.

Sechtl Nem fog hiányozni az a pénz, amit a bárban kerestünk?

Stepánek Izé, én csak azt akartam mondani, de nem is muszáj, ez csak egy amolyan apróság...

Eduard Stepánek, ne húzza az időt.

Stepánek Hát szóval, arra gondoltam, ha egyszer minden, szóval izé, megváltozik, kaphatnánk emelést... Némelyikünknek sok gyereke van...

Eduard Ennek a divatnak egyszer s mindenkorra vége! Mióta a zenekarnál vagyok, egyfolytában a maguk hülye siránkozásait hallgatom. Most megint csak a lószőről beszélnek, a fizetésről meg a... elég! Jegyezzék meg, vége a seftelésnek, a keresztelőkön, temetéseken való játszásnak, a homlokra ragasztott húszkoronásnak. Egészen másképp fogunk hozzá. És ha nem megy, új embereket szerződtetünk!

A zsebéből kottát húz elő, megmutatja Sechtlnek

Mi ez?

Sechtl Ez izé - ez alighanem kotta.

Eduard Játssza el.

Stepánek Ezt? Nem hiszem. Tubára van?

Eduard Gondolja, hogy nem?

Sechtl Ha azt mondja... akkor én...

Kinyitja a tokot, üres

A szentségít - lám, valahol biztosan elszórtam... de hol?

Eduard *(Nebeskynek nyújtja a kottát)* Most maga.

Nebesky Attól félek, egy kicsit indiszponált vagyok, hiszen tudja, a nők, a danolászás, az ital, satöbbi -

Eduard Játsszon!

Nebesky *(előveszi a hegedűt)* Szükséges ez?

Eduard Játsszon már!!!

Nebesky *(iszonyúan nyekereg)* Biztosan átnedvesedett valahol!

Eduard Hm. *(Stepánekhez)* Stepánek.

Stepánek Hát hogy is magyarázzam meg, először is, tudja, az ütösöknél nem is annyira a kotta fontos, mint a ritmus, és aztán, bár én - de van egy fiam, a fiacskám, nagyon jó ritmusérzéke van, az a fedőkkel mindig így csi -

Eduard Laska. Kérlek.

Laska elfütyüli a dallamot

Egy pincér jobban ért hozzá, mint maguk! Úgyhogy holnaptól új repertoárt próbálunk! Eleinte persze egész nap! És senkit sem engedek el! Most meg menjenek, öltözzenek át az álarcos mulatságra, legalább egy kis ideig ne lássam magukat!

A zenészek elmennek, Eduard a fejét csóválja, aztán Laskához fordul

Laska...

Laska Neumann, öregem, te aztán jól megleptél... nem kérsz inni?

Eduard Á, nem. De mégis. *(Iszik)* Szeretnék tőled valamit kérdezni, barátom.

Laska Hát akkor kérdezz, barátom.

Eduard Nem akarsz újra játszani?

Laska De hát én játszom, nem?

Eduard Komolyan gondoltam.

Laska Én komolyan játszom.

Eduard Azt szeretném, ha belépnél a zenekaromba! Mit gondolsz, miért csináltam ezt az egészet?

Laska Pincérre lesz szükséged?

Eduard Zongoristára, akire építhetek, és barátokra, aki mindent eljátszik nekem.

Laska Te aztán zavarba hozod az embert. Ilyen váratlan ajánlat... Ha elképzelem, hogyan feszül rajtam a frakk, a fehér, keményített mellény, a fehér csokornyakkendő, aztán kimegyek a pódiumra, fölzúg a taps, mint amikor esni kezd...

Eduard Na látod.

Laska Meghajolok, hátradobom a frakk szárnyait, a zongorához ülök, próbaképpen billentek egyet, a nők tapsolnak, a közönség visszafojtja a lélegzetét, aztán jönnek a nemzetközi fesztiválok - ez tényleg csábító ajánlat...

Eduard Mi majd megmutatjuk a világnak...

Laska Hogy mire vagyunk képesek.

Eduard Akkor hát benne vagy?

Laska Sajnos nem tehetem...

Eduard De hát miért, az istenért? Miért?

Laska *(hazudik)* A zongorista iszik, a barát billentése pedig már nem az igazi...

Eduard Ne törődj a billentéssel, majd megint belejössz!

Laska szó nélkül lekever neki egyet. Szünet

Mindketten Azt azért nem mondhatod, hogy nem adtam neked esélyt!!!

Eduard elmegy, Laska is, de az ellenkező irányba. A másik oldalról bejön Sonka. Útiruhában van, egyik kezében bőrönd, a másikban egy baba. Mögötte a házmester

Házmester Sonka, Sonicka, ezt mégse teheted kislányom, ez lehetetlen...

Sonka Ha csak sejtenéd, mennyire örülök! Valahová máshová, le, a városba, ahol senki sem ellenőrzi a cipőket! Végre igazándiból élni!

Házmester Sonicka, az utadba fekszem, tiporj csak apukádra, tiporj...

Lefekszik, de Sonka megkerüli

Sonka Apus, ennek nincs értelme... mennem kell és kész!

Házmester Miért nem gondolsz rám is egy kicsit? Hisz ezt az egészet teérted csinálom...

Sonka Egyszer talán tényleg sikerül elkapnod ezt a csirkefogót, aki az udvaron rak tüzet...

Házmester De hát éppen ez nem sikerülhet!

Sonka Bíznod kell, egyszer sikerülni fog!

Házmester Hiszen te semmit sem tudsz az életről! Sonicka, hova akarsz menni? A világon sok millió pincérlány van, némelyikük még svájciul is tud, lesöpörnek a placcról... Gondolod, hogy pont ránk várnak...? Maradj apukánál... Azt hiszed, én nem akartam elmenni? De hányszor? De összeszorítottam a fogam és maradtam!

Már álarcban visszajön Eduard. Sonka megöri

És ez... Még ez is... hogy még ezt is meg kellett érnem...

A házmester leül a sarokba és sír. Eduard először vidáman Sonkára mosolyog, aztán észreveszi a bőröndjét és megdöbben

Eduard Ez mi... Maga... Te... nem maradsz itt az álarcos...

Sonka Egy pillanatig sem akarok itt maradni! Mindent becsomagoltam, itt van!

Eduard Várj csak... várj... és hová akarsz menni, csak nem -

Sonka Valahol a közeledben leszek, keresek egy lakást, keresek egy munkát, és meglátod, hogy én -

Eduard Tudod, amit mondasz, az szépen hangzik, nagyon is tudom értékelni...

Sonka Te - te nem akarsz?!

Eduard Ugyan már, nem mintha nem akarnám, ellenkezőleg, nagyon is szeretném - csak hogy most helyesebbnek és tisztességesebbnek tartom, ha Elénnel maradok... Értsd meg, hiszen szeretsz! Az, hogy oda jutottam, ahol most vagyok, rengeteg megalázkodásba, önmegtagadásba került, olyan dolgokat kellett csinálnom, melyektől magam is undorodom - most mégse dobhatom sutba az egészet! Megértesz?

Sonka *(ridegen)* Igen, megértem önt, karmester úr!

Eduard Tudtam, hogy meg fogsz érteni... *(Sarkon fordul és elmegy)* De a címedet küldd meg...

Sonka Légy nyugodt!

Belérug a bőröndbe

Sechtl *(álarcban bejön)* Tessék? Mondott valamit?

Sonka Menjen innen!

Sechtl Már régen szerettem volna négyszemközt beszélni magával... Úgy látom, szintén egyedül van - Sechtl vagyok, a zenekar tubása...

Sonka Ne erőlködjön!

Sechtl Tudom, nem tetszem magának, én szinte senkinek se tetszem - nézze, beülünk valahova egy pohárkára, letöröljük a könnyeket, egyszerűen nem bírom elviselni, ha egy nő sír...

Sonka De ne reménykedjen...

Sechtl Már évek óta nem teszem. Na, jöjjön, megint rózsaszínű lesz a világ -

Sonka Tulajdonképpen miért is ne.

Sechtl Na látja, máris jobban van. Csak ne bőgjön. Figyeljen csak, tudja, hogy néz ki a tuba? Lerajzolom magának... A tuba a hangszerek királynője, és ha valaki írna egy tubaversenyt, hát biztosíthatom, hogy elámulna! El bizony!

Sechtl elvezeti Sonkát, útközben véletlenül széttapossa a babáját. A bejövő Hules kitér az útjukból, körülnéz, észreveszi a magába roskadt házmestert, és megveregeti a vállát

Házmester Menjen innen!

Hules De nekem föltétlenül beszélnem kell magával...

Házmester Én viszont senkivel se akarok beszélni. Tönkretettek, elintéztek.

Hules Ez most egyáltalán nem illik ide, nézze, itt történt egy és más, és én szeretnék szövetséget kötni magával, mi állandóan értelmetlenül veszünk -

Házmester Velem? Szövetséget?

Hules Ki mással? Maga sem zenész - köztünk szólva, ezek az urak szintén nem igazi zenészek -, biztos maga sem ismeri a kottát, mi igazán segíthetnénk egymásnak... Mikor én még házmester voltam...

Házmester Maga is volt házmester? És úgy gondolja, hogy még... én is vihetem valamire? Akkor - akkor hát nem fogom ellenőrizni a cipőjét.

Hules Én meg nem fogom ellenőrizni a számláit.

Házmester Maga tulajdonképpen rendes ember!

Hules Nekem maga már kezdettől fogva nagyon elefaint-osnak tűnt!

Házmester Nem akar lenézni a pincébe? Csodálatos dolgaim vannak ott...

Hules Örömmel! Örömmel!

Egymást átkarolva a pincébe mennek. Az ellenkező oldalról előbukkan az álarcos Stepánek és Nebesky

Stepánek Nem adna egy cigarettát? Én vagyok az.

Nebesky Néha vehetne is magának!

Cigarettát ad neki, rágyújtanak

Tudja, én mondom magának -

Stepánek Én is akartam valamit mondani -

Nebesky Nem így képzeltem el a dolgot. Mégsem hagyhatjuk el a bárt meg a sétányt, az mégiscsak lehetetlen...

Stepánek Én elmennék, rögtön ott hagynám az egészet, de hová menjek? Próbáljon zenekari állást találni... zenészből mindenütt van elég...

Nebesky Ha legalább egy kicsit is értene hozzá! Reggeltől estig gyakorolni, hiszen már nem vagyunk gyerekek!

Stepánek Már bizonyítottunk -

Nebesky Én mondom magának, ez az ember egy csirkefogó. Ha csak azt vesszük, hogyan bánik Elénnel, aztán a nőkhöz való viszonya...

Stepánek Nem egyenes ember, annyi szent.

Nebesky Nem való ez közénk. De én már mindent megírtam egy levélben, már tegnap reggel!

Stepánek Bevallom - én is.

Nebesky Akkor én is beismerek valamit: inkább nem írtam alá.

Stepánek Én sem. Hiszen családom van.

Nebesky De tanúsítani fogjuk, ha netán -

Stepánek Természetesen! Kezet rá!

Elmennek. Bejön Culik és Blumová. Culik örül, hogy láthatja Blumovát

Blumová Egyszerre csak keres?

Culik Van ugyanis a maga számára egy ajánlatom... A hárfácskájáról lenne szó.

Blumová Meg akarja venni?

Culik Ugyan kérem. Tudja, gondolkoztam a dolgon - és lehet, hogy hibát követünk el, a hárfa csodálatos hangszer... És most amolyan estéket, teadélutánokat szeretnék szervezni jobb társaságból való hölgyeknek, és egy kis hárfa-koncert mindig...

Blumová De hát maga már nem főnök...

Culik Még nem tanultál eleget, cicuskám. Úgy sejtem, hogy hamarosan maguk a zenészek jönnek el fölkézni, hogy mégiscsak térjek vissza... Nos? Játshatna tetszése szerint - és ha még egy kicsit kedves is lenne hozzám, akkor igazán jól kijöhetnének egymással. Hm?

*Blumová elgondolkozva nézi. Culik előhúzza a széttépett, de most már gondosan össze-
ragasztott levelet*

Nna, ez a kis iromány egyszer még iszonyúan árthat magának. A tulajdo-
nosok nem szeretik a vádaskodókat, a lázongókat. És valószínűleg tudja,
hogy hárfásra lényegében senkinek sincs szüksége... De ha egyszer meg-
egyeztünk...

Blumová *(kis ficnikre tépi az írást)* ... köszönöm.

Culik *(átöleli, csókolgatja, szorongatja)* Maga szép és okos! Tudom, aranyoskám,
meglehetősen vén vagyok, de pár évet valahogy kibírsz - aztán úgyis zsupsz
a sírocskába. És ki tudja, talán átveszed tőlem a zenekart is...

*A hangszórókból rekedtes aláfestőzene árad. Hules szorgos - mert részeg - szervezésében
mindenki álarcosan jön be. Közben Laska a poharat hordja szét, észrevesszük, hogy csak
Sonka hiányzik. Eduard előreáll. Culik vidáman figyel*

Hules Finale Marcia funebre. Da capo a fine.

Eduard Köszönöm, Hules. Barátaim! Üdvözlöm önöket esküvőm ünnepélyes záró-
aktusán, a mi kedvelt kis álarcos mulatságunkon! És hadd üritsem poharam -
ugyebár, barátaim - elődöm és apósom egészségére!

Isznak. Eduard Elénhez

Elén, drágám a mai nap -

Elén Ne erőlködj senki sem hallgat.

Eduard Várj, kedvesem -

Elén Agyő, kedvesem.

Culik szétválasztja őket

Culik Ah, de istenien illik rád ez a jelmez, kislányom! Hát még rád drágaságom!
És milyen vidámak ezek az álarcosok, tisztára mint tavaly! Különben is,
mind istenien nézünk ki, nemde Eduard? Ah, igen, drágám *(a feleségéhez)* -
majd elfelejtettem! Szeretném bemutatni neked Blumová kisasszonyt,
nagyon tehetséges hárfás.

Culiková Hm. Nagyon örülök. Szóval maga tehetséges...

Hules A főnök úr - azaz a főnök úr egészségére!

Culik Hules, levonok a gázsijából!

Eduard Barátaim, mulassanak. Na mi lesz!

Culik Kicsit vidámabban, no. Az álarcos mulatságnak mindig olyan kiforrott
jellege volt.

Eduard Mit szólnának valami társasjátékhoz?

Blumová *(gúnyosan)* Például a seggrepacihoz?

Culik Én már tudom.

Eduard Én is. A szentségit, hadd csináljam egyszer már végre én magam!

Culik Csak tessék, tessék...

Eduard Cseh rulett. Régi vágyam, hogy mindnyájukkal cseh rulettet játszhaszak!

Culiková Nem ismerem.

Culik Érdekesen hangzik. Vicces legalább?

Eduard Nagyon is, apus.

Culik És hogyan játsszák ezt a cseh rulettet?

Eduard Először is kikapcsoljuk a világítást. Aztán a sötétben mindenki keresgél, és akibe belebotlik, annak ad egypár pofont.

Sechtl Miért?

Nebesky Az mindegy.

Culik Ki mondta ezt?

Stepánek A Nebesky!

Culik Nebesky, maga nem ilyen hülye. Remélem, a nők is játszanak?

Culiková Soha. Elén, mi leülünk.

Leül a földre

Elén Én játszom.

Blumová Én is játszom!!!

Culik Hules, leoltani!!

Még mielőtt beáll a sötétség, észrevesszük, hogy Elén kezét emel Eduardra, az meg az arcát védi. Aztán a sötétben már csak egy gyufa lángja lobban fel. A sötétből mindössze a pofonok csattanását és az eltaláltak jajgatását halljuk. Kis idő múlva női sikoly szakítja félbe a játékot

Elén Villanyt! Villanyt!

Culik Segítség!

Hirtelen erős fény. Látjuk, hogy mindenki kapott egypár pofont, a nők is. De a lényeg az, hogy a hárfatokban Eduard lóg, akit egy virágfüzérrel fojtottak meg. A házmester megfordítja, Nebesky a pulzusát figyeli, Elén ájultan zuhan Sechtl karjaiba, mindenki elkomolyodik, és leveszi az álarcát

Hogyan történhetett ilyesmi?

Nebesky Ezt nem értem.

Stepánek Valami félreértés lehetett.

Sechtl Biztosan valami hiba történt.

Blumová Valaki túlzásba vitte, vagy - én nem is tudom -

Hules Valószínűleg ő maga gabalyodott ilyen szerencsétlenül bele...

Házmester *(csuklik)* A sötétben... minden megeshet.

Culik Még szerencse, hogy nem velem történt.

Culiková Ez aztán a szerencse.

Hules a házmesterrel becsukja a tokot, és kiviszi Eduardot. A házmester a cipőjét nézegeti

Házmester Türelem rózsát terem. És én már földadtam a reményt. Most még a tűz a pincében.

Kivitték a tokot Eduarddal együtt, a színpadon csak Laska marad, aki szintén kapott egy párat a játékban

Laska Na ja. Egyszer én is azt álmodtam, hogy meghaltam! Leszakadt velem a lift! Majdhogynem szégyelltem magam, ilyen hülyén meghalni... Csakhogy utána hirtelen ott úsztam valahol az úrben, csillagok robbantak föl és nőttek hatalmas, piros óriásokká, aztán meg zsugorodni kezdtek, míg kis fehér törpékké nem apadtak, mondom, ez tart valamerre, ennek valami célja van, aztán meg egy napot látok, no, ez a mi napunk, ez az egész tart valamerre, ennek valami célja van! És a nyájas tenger azúrkék, madarak repülnek hozzám, nem félek tőlük, rám telepszene, nem félnek tőlem, ez az egész tart valahová, mondom, és aztán egyszerre csak embereket látok -

Bejön Sonka, és odamegy Laskához

Sonka Gondolod, hogy - hogy újra tudjuk kezdeni? Meg tudsz nekem bocsátani?

Laska Eltart majd egy ideig, és nehezen fog menni. De megpróbálom.

Sonka Köszönöm.

Laska Hová is jutnánk, ha nem bocsátanánk meg?

Sonka és Laska egymást ölelve elmennek. A másik oldalról zajongva bejönnek a zenészek. Sört hoznak, nadrágtartó van rajtuk, előkészítik a hangszereket, magától értetődő természetességgel köztük van a közönségesen kinéző, kifestett Blumová is

Sechtl Mit játszunk ma?

Blumová Mint mindig...

Nebesky Nem kell valakinek gyanta?

Stepánek Nem kell, de azért veszek. Köszönöm.

Sechtl Lehet már valamit tudni arról a szerencsétlenségről?

Blumová Talán szerencsétlenség volt -

Stepánek De nagy szerencsétlenségről azért nem beszélhetünk.

Sechtl Én csak -

Stepánek A legvalószínűbb, hogy ő maga gabalyodott bele.

Sechtl Aha. Nem is volt tehetséges...

Nebesky Nem volt igazi zenész, csak visszafogta a zenekart.

Blumová És a nőkhöz való minősíthetetlen viszonya!

Stepánek És az a repertoár, iszonyat! Kinek kéne az ilyesmi a sétányon?

Sechtl Hogyan került egyáltalán a zenekarba?

A színpadon egy fehér ruhás, ismeretlen, egészen fiatal lány bolyong zavartan, a kezében fuvola

Hules Állj! Mit keres itt?

Svestková Én vagyok - én új vagyok itt - Svestková - fuvolás - csőrfuvolán játszom...

Blumová Maga nem az irodából van?

Svestková Nem, én vagyok az új tag... annyira örülök... olyan szívesen játszanék... én úgy szeretem a zenét...

Hules Na, akkor üljön le.

Svestková És mikor kezdhetek? Mikor fogok -

Hules Mit tudom én? A sétányon vagy a bárban. De most először is üljön közénk.

Svestková Köszönöm...

Svestková leül. Bejön Culik frakkban, kopogtat a karmesteri pálcával

Culik Kérem! Mindenki a helyére! Kezdünk! Majestoso! Emelkedetten!

A zenekar valami tipikus sétahangverseny-darabot kezd játszani, minősíthetetlenül, mint mindig. A színpad lassan elsötétül

VÉGE